

Mahukunta

Isra'ila sun yaki sauran Kan'aniyawa

¹ Bayan da Yoshuwa ya rasu, Isra'ilawa suka tambayi UBANGIJI suka ce, "Wane ne zai fara tafiya don yā yaki Kan'aniyawa dominmu?"

² Sai UBANGIJI ya ce, "Yahuda zai tafi. Na riga na ba da kasar a hannunsu."

³ Sa'an nan mutane Yahuda suka ce wa mutanen Simeyon "Ku zo tare da mu a yankin da aka ba mu rabon mu don mu yaki Kan'aniyawa. Mu ma mu bi ku wurin naku." Saboda haka mutanen Simeyon suka tafi tare da su.

⁴ Sa'ad da Yahuda ya fāda musu, UBANGIJI kuwa ya ba da Kan'aniyawa da Ferizziyawa a hannunsu, suka kuwa kashe mutum dubu goma a Bezek. ⁵ A can suka iske Adoni-Bezek, suka yake shi, suka fatattaki Kan'aniyawa da Ferizziyawa. ⁶ Sai Adoni-Bezek ya gudu, amma suka bi shi suka kama shi, suka yayyanka manyan yatsotsinsa na hannu da na kafa.

⁷ Sa'an nan Adoni-Bezek ya ce, "Sarakuna saba'in waɗanda aka yayyanka manyan yatsotsinsu na hannu da na kafa, sun yi kalan abinci a karkashin teburina. Ga shi yanzu Allah ya rama abin da na yi musu." Suka zo da shi Urushalima, a can kuwa ya mutu.

⁸ Mutanen Yahuda suka yaki Urushalima ita ma suka ci ta. Suka karkashe mutanen birnin suka cinna mata wuta.

⁹ Bayan wannan, mutanen Yahuda suka gangara suka yaƙi Kan'aniyawawan da suke zaune a kasar tudu, Negeb, da gindin tuddai a yammanci.

¹⁰ Suka ci gaba suka yaƙi Kan'aniyawawan da suke zaune a Hebron (wadda dā ake kira Kiriyaṭ Arba) suka kuma ci Sheshai, Ahiman da Talmai da yaƙi.

¹¹ Daga nan kuma suka ci gaba suka yaƙi mutanen da suke zaune a Debir (da ake kira a dā Kiriyaṭ Sefer).

¹² Sai Kaleb ya ce, “Duk wanda ya fāḍa wa Kiriyaṭ Sefer ya kuma ci ta da yaƙi, zan ba shi 'yata Akṣa yā aura.” ¹³ Sai Otniyel ḍan Kenaz, kanen Kaleb ya ci birnin, saboda haka Kaleb ya ba shi 'yarsa Akṣa ya aura.

¹⁴ Wata rana da ta zo wurin Otniyel, sai ta zuga shi* yā roki mahaifinta fili. Sa'ad da ta sauko daga jakinta, sai Kaleb ya ce mata, “Me zan yi miki?”

¹⁵ Sai ta ce, “Ka yi mini alheri na musamman. Da yake ka ba ni kasa a Negeb, to, sai ka ba ni maḅulḅulan ruwa kuma.” Sai Kaleb ya ba ta maḅulḅulan bisa da kuma na kasa.

¹⁶ Zuriyar surukin Musa, Keniyawa, suka haura daga Birnin dabino† tare da mutanen Yahuda don su zauna cikin mutanen Hamadan Yahuda a cikin Negeb kusa da Arad.

¹⁷ Sa'an nan mutanen Yahuda suka tafi tare da 'yan'uwansu mutanen Simeyon suka fāḍa wa Kan'aniyawawan da suke zaune cikin Zefat, suka kuwa hallaka birnin gaba ḍaya. Saboda haka aka kira wurin Horma.‡ ¹⁸ Mutanen Yahuda

* **1:14** Da Ibraniyanci; Seftuwajin da Bulget Otniyel, ya zuga ta

† **1:16** Wato, Yeriko   ‡ **1:17** Horma yana nufin hallaka.

kuma suka ci§ Gaza, Ashkelon, da Ekron, kowace birni tare da yankinsa.

¹⁹ UBANGIJI kuwa yana tare da mutane Yahuda. Suka mallaki kasar tudu, amma ba su iya suka kori mutanen daga filaye ba, domin suna da keken yakin karfe. ²⁰ Yadda Musa ya yi alkawari, sai aka ba Kaleb Hebron, wanda ya kori daga cikinta 'ya'ya maza uku na Anak. ²¹ Ko da yake mutanen Benyamin sun kasa su kori Yebusiyawa, wadanda suke zaune a Urushalima; har ya zuwa yau, Yebusiyawa suna zaune a can tare da mutanen Benyamin.

²² To, gidan Yusuf suka auka wa Betel, UBANGIJI kuwa yana tare da su. ²³ Sa'ad da suka aike mutane don su leki asirin Betel (da da ake kira Luz), ²⁴ 'yan leken asirin suka ga wani ya fito daga birnin sai suka ce masa, "Ka nuna mana yadda za mu shiga birnin, mu kuwa za mu yi maka alheri." ²⁵ Saboda haka ya nuna musu, suka kuwa hallaka birnin, suka bar mutumin da dukan iyalinsa da rai. ²⁶ Sa'an nan ya tafi kasar Hittiyawa, inda ya gina birni ya kuma kira shi Luz, haka ake kira birnin har wa yau.

²⁷ Amma Manasse ba su kori mutane Bet-Sheyan ko Ta'anak ko Dor ko Ibileyam ko Megiddo tare da kauyukansu ba, gama Kan'aniyawa sun dage su zauna a wannan kasa. ²⁸ Sa'ad da Isra'ila ta yi karfi, sai suka tilasta Kan'aniyawa yin aikin gandu amma ba su kore su gaba daya ba. ²⁹ Haka Efraim ma bai kori Kan'aniyawa da suke zaune a Gezer ba, amma

---

§ 1:18 Da Ibraniyanci; Seftuwajin Yahuda bai ci

Kan'aniyawa suka ci gaba da zama tare da su.
³⁰ Haka kuma Zebulun bai kori Kan'aniyawa da suke zaune a Kitron da Nahalol, waƙanda suka rage a cikinsu ba; sai dai sun sa su aikin gandu.
³¹ Haka Asher ma bai kori waƙanda suke zama a Akko ko Sidon ko Ahlab ko Akzib ko Helba ko Afik ko kuma Rehob ba, ³² kuma saboda wannan ne mutanen Asher suke zaune cikin mazaunan kasar Kan'aniyawa. ³³ Haka kuma Naftali bai kori waƙanda suke zaune a Bet-Shemesh ko Bet-Anat; amma mutanen Naftali su ma suna zama a ciki Kan'aniyawa mazaunan kasar, waƙanda suke zaune a Bet-Shemesh da Bet-Anat kuwa suka zama masu yi musu aikin gandu.
³⁴ Amoriyawa suka matsa wa mutanen Dan a kasar tudu, ba su yarda musu su gangaro zuwa filaye ba. ³⁵ Su Amoriyawa kuma suka dāge su zauna a Dutsen-Heres, Aiyalon, da Sha'albim. Amma yayinda mutanen Yusuf suka kara karfi, sai suka su yin musu aikin gandu. ³⁶ Iyakar Amoriyawa kuwa daga Mashigin Kunama* zuwa Sela da kuma zuwa gaba.

2

Mala'ikan UBANGIJI a Bokim

¹ Mala'ikan UBANGIJI ya haura daga Gilgal zuwa Bokim ya ce, "Na hauro da ku daga Masar zuwa kasar da na rantse zan ba wa kakanninku. Na ce, 'Ba zan taɓa tã da yarjejeniyata da ku ba, ² ku kuma kada ku shiga wata yarjejeniya da mazaunan kasan nan, sai dai za ku rurrushe bagadansu.' Duk da haka ba ku yi biyayya mini

---

* **1:36** Da Ibraniyanci Akrabbim

ba. Me ya sa kuka yi haka? ³ Saboda haka ina gaya muku cewa ba zan kore su a gabanku ba; za su zama muku kaya, gumakansu kuma za su zama muku tarko.”

⁴ Da mala’ikan UBANGIJI ya fada wa dukan Isra’ilawa waɗannan abubuwa, sai mutane suka yi kuka mai zafi, ⁵ sai suka sa wa wannan wuri suna, Bokim.* A nan suka mika hadaya a gaban UBANGIJI.

Rashin biyayya da shan kayi

⁶ Bayan Yoshuwa ya sallami Isra’ilawa, sai suka tafi don su mallaki kasar, kowa da nasa gaɗon. ⁷ Mutane suka bauta wa UBANGIJI duk tsawon kwanakin Yoshuwa da na dattawan da suka rayu bayansa waɗanda suka ga manyan abubuwan da UBANGIJI ya yi wa Isra’ila.

⁸ Yoshuwa dan Nun, bayan UBANGIJI, ya mutu yana da shekara dari da goma. ⁹ Aka binne shi a kasar gaɗonsa, a Timnat Heres† a kasar tudu ta Efraim, arewa da Dutsen Ga’ash.

¹⁰ Bayan tsaran nan duka suka rasu, sai wata tsara ta taso wadda ba ta san UBANGIJI ko abin da ya yi wa Isra’ila ba. ¹¹ Sai Isra’ilawa suka yi mugaye abubuwa a gaban UBANGIJI suka kuma bauta Ba’al. ¹² Suka yashe UBANGIJI Allah na kakanninsu, wanda ya fitar da su daga Masar. Suka bi suka kuma bauta alloli dabam-dabam na mutanen da suke kewaye da su. Suka tsokani UBANGIJI ya yi fushi ¹³ domin sun bar shi suka bauta wa Ba’al da Ashtarot. ¹⁴ Cikin fushinsa

---

* **2:5** Bokim yana nufin masu kuka. † **2:9** An kuma santa kamar Timnat Sera (dubi Yosh 19.50 da Yosh 24.30).

a kan Isra'ila UBANGIJI ya ba da su ga hannun wafanda suka kawo musu hari suka washe su. Ya sayar da su ga abokan gābansu da suke kewaye da su, wafanda ba za su iya yin tsayayya da su ba. ¹⁵ Duk sa'ad da Isra'ila suka fita yaki, UBANGIJI yakan yi gāba da su don a ci su a yaki, kamar dai yadda ya rantse musu. Suka kuwa shiga wahala kwarai.

¹⁶ Sa'an nan UBANGIJI ya nadfa mahukunta,‡ wafanda suka cece su daga hannun wafannan musu hari. ¹⁷ Duk da haka ba su saurari mahukuntansu ba amma sai suka shiga ha'inci da wafansu alloli suka kuma bauta musu. Ba kamar kakanninsu ba, nan da nan suka kauce daga hanyar da kakanninsu suka bi, hanyar biyayya ga umarnan UBANGIJI. ¹⁸ Duk sa'ad da UBANGIJI ya nadfa musu mahukunci, yakan kasance tare da mahukuncin, yā kuma cece su daga hannun abokan gāba, muddin mahukuncin yana a raye; gama UBANGIJI yakan ji tausayinsu yayinda suke gunaguni karkashin wafanda suka danne su suke kuma gasa musu azaba. ¹⁹ Amma sa'ad da mahukuncin ya mutu, mutanen suka koma hanyar da ta fi ta kakanninsu muni, sukan bi wafansu alloli suna bauta musu. Suka ki barin mugun ayyukansu da taurin zuciyarsu.

²⁰ Saboda haka sai UBANGIJI ya fusata da Isra'ila ya ce, "Domin wannan al'umma ta tā da yarjejeniyar da na yi da kakanninsu ba su kuwa saurare ni ba, ²¹ ba zan kara kori wata al'ummar da Yoshuwa ya bari sa'ad da ya rasu ba. ²² Zan yi amfani da su in gwada Isra'ila in ga ko za su

---

‡ **2:16** Ko kuwa shugabanni; daidai kamar a ayoyi 17-19.

bi hanyar UBANGIJI su kuma yi tafiya a cikinta kamar yadda kakanninsu suka yi.” ²³ UBANGIJI ya bar waɗannan al’ummai su kasance; bai kore su nan take ta wurin ba da su a hannun Yoshuwa ba.

3

¹ Waɗannan su ne al’umman da UBANGIJI ya bari don yā gwada duk waɗannan Isra’ilawan da ba su san yaƙi a Kan’ana ba ² (ya yi haka ne domin yā koya wa zuriyar Isra’ilawa waɗanda ba su taɓa yin yaƙi a dā ba), ³ sarakuna biyar na Filistiyawa, dukan Kan’aniyawa, Sidoniyawa, da kuma Hiwiyawan da suke zaune a duwatsun Lebanon daga Dutsen Ba’al-Hermon zuwa Lebo* Hamat. ⁴ An bar su domin su gwada Isra’ilawa a ga ko za su yi biyayya da umarnin UBANGIJI, wanda ya ba wa kakanninsu ta wurin Musa.

⁵ Isra’ilawa suka zauna tare da Kan’aniyawa da Hittiyawa, Amoriyawa, Ferizziyawa, Hiwiyawa da kuma Yebusiyawa. ⁶ Suka auri ‘ya’yansu mata, su ma suka bar ‘ya’yansu maza suka auri ‘ya’yansu mata, suka kuma yi wa gumakansu sujada.

Otniyel

⁷ Isra’ilawa suka aikata mugunta a gaban UBANGIJI; suka manta da UBANGIJI Allahnsu suka kuma bauta wa Ba’al da Ashera. ⁸ Fushin UBANGIJI kuwa ya yi kuna a kan Isra’ila har ya sayar da su ga Kushan-Rishatayim sarkin Aram-Naharayim,† a wurinsa ne Isra’ilawa suka

---

* **3:3** Ko kuwa zuwa mashigi zuwa   † **3:8** Wato, Arewancin Mesofotamiya

zama bayi shekara takwas. ⁹ Amma da suka yi kuka ga UBANGIJI, sai ya tad musu da mai ceto, Otniyel ɗan Kenaz, kanen Kaleb wanda ya cece su. ¹⁰ Ruhun UBANGIJI ya sauko masa, domin yā zama mahukuncin‡ Isra'ila yā kuma je yaƙi. UBANGIJI ya bayar da Kushan-Rishatayim sarkin Aram a hannun Otniyel, ya kuwa sha karfinsa. ¹¹ Saboda haka kasar ta zauna da lafiya shekara arba'in har sai da Otniyel ɗan Kenaz ya rasu.

Ehud

¹² Isra'ilawa suka sāke aikata mugayen ayyuka a gaban UBANGIJI, saboda sun aikata wannan mugunta sai UBANGIJI ya ba wa Eglon sarkin Mowab karfi a kan Isra'ila. ¹³ Da ya sami Ammonawa da Amalekawa suka haɗa hannu tare, sai Eglon ya tafi ya auka wa Isra'ila, suka kwace Birnin Dabino. § ¹⁴ Isra'ilawa suka zama bayin Eglon sarkin Mowab shekara goma sha takwas.

¹⁵ Isra'ilawa suka sāke yin kuka ga UBANGIJI, ya kuwa ba su mai ceto, Ehud, wani bahago, ɗan Gera daga kabilar Benyamin. Isra'ilawa suka aike shi da haraji wurin Eglon sarkin Mowab. ¹⁶ To, Ehud ya riga ya kera takobi mai kaifi biyu mai tsawo wajen kamu ɗaya da rabi, wanda ya yi ɗamara da shi a cinyarsa ta dama karkashin rigarsa. ¹⁷ Ya kai wa Eglon sarkin Mowab harajin, wanda yake mai kiba ne. ¹⁸ Bayan Ehud ya ba da harajin, sai ya sallame mutanen da suka ɗauko harajin. ¹⁹ A wajen gumaka* kusa da

---

‡ **3:10** Ko kuwa shugaba   § **3:13** Wato, Yeriko   * **3:19** Ko kuwa wurin fashe duwatsu; haka ma a aya 26.

Gilgal, shi kansa ya juya ya koma ya ce, “Ranka yā dade, ina da sako na asiri dominka.”

Sarkin ya ce, “Ku ba mu wuri!” Sai dukan fadawansa suka fita.

²⁰ Sai Ehud ya matso yayinda shi kuwa yake zaune shi kadai a dakin sama mai sanyi a fadansa[†] ya ce, “Ina da sako daga wurin Allah dominka.” Sarki ya tashi daga kujerarsa, ²¹ Ehud ya kai hannun hagu, ya zaro takobi daga cinyar kafar damansa ya soki sarki a ciki. ²² Har kotar ma ta shige ciki, takobin kuma ya fito ta bayansa. Ehud bai zare takobin ba, kitse kuwa ya rufe shi. ²³ Sa’an nan Ehud ya fita daga shirayin;[‡] ya rufe kofar dakin saman, ya kuma kulle su.

²⁴ Bayan da ya tafi, bayin sarki suka zo suka tarar duk kofofin dakin sama suna kulle, suka ce, “Watakila yana bayan gari ne a dakin ciki.”

²⁵ Suka yi ta jira har suka gaji. Da suka ga dai bai buɗe kofar ba, sai suka dauki mabudi, suka buɗe. Sai ga shugabansu a kasa matacce.

²⁶ Yayinda suke fama jira, Ehud ya riga ya yi gaba. Ya bi ta wajen gumaka zuwa Seyira. ²⁷ Da ya iso can, sai ya busa kaho a kasar tudu ta Ephraim, Isra’ilawa kuma suka gangaro tare da shi daga tuddai, shi kuwa yana jagorarsu.

²⁸ Ya umarce su ya ce, “Ku bi ni, gama UBANGIJI ya ba Mowab abokin gābanku a hannunku.” Haka suka gangaro tare da shi suna mallaki mashigin Urdun da ta shiga zuwa Mowab, ba

---

[†] **3:20** Ma’anar wannan magana a Ibraniyanci babu tabbas.

[‡] **3:23** Ma’anar kalman nan a Ibraniyanci ba a tabbatar ba.

su yarda wani ya haye ba. ²⁹ A lokacin sun kashe mutanen Mowab dubu goma, dukansu jarumawa da masu ji da karfi; ba ko ɗaya da ya tsira. ³⁰ A wannan rana aka mai da Mowab bayin Isra'ila, kasar kuwa ta sami zaman lafiya shekara takwas.

Shamgar

³¹ Bayan Ehud, sai Shamgar ɗan Anat, wanda ya karkashe Filistiyawa ɗari shida da sandar korar shanun noma, shi ma ya ceci Isra'ila.

4

Debora

¹ Bayan rasuwar Ehud, Isra'ilawa suka sāke aikata mugayen ayyuka a gaban UBANGIJI. ² Saboda haka UBANGIJI ya sayar da su ga Yabin sarkin Kan'ana wanda yake mulki a Hazor. Shugaban mayakansa shi ne Sisera, wanda yake zaune a Haroshet Haggoyim. ³ Domin Yabin sarkin Kan'ana yana da kekunan yakin karfe ɗari tara, ya ji wa Isra'ilawa kwarai har shekara ashirin, sai suka yi kuka ga UBANGIJI, don taimako.

⁴ A lokacin Debora annabiya, matar Laffidot ce take bi* da Isra'ila. ⁵ Takan yi zaman shari'a a karkashin Dabinon Debora tsakanin Rama da Betel, a kasar tudu ta Ephraim, Isra'ilawa kuwa sukan zo wurinta don tā yi musu shari'a. ⁶ Sai ta aika a kira mata Barak ɗan Abinowam daga Kedesh a Naftali, ta ce masa, "UBANGIJI, Allah na Isra'ila ya umarce ka, 'Je ka, ka ɗauki

---

* **4:4** A al'adance mahukunta

mutane Naftali da na Zebulun dubu goma tare da kai, ka yi jagoransu zuwa Dutse Tabor. ⁷ Zan jawo Sisera, shugaban mayakan Yabin, da keken yakinsa da mayakansa zuwa Kogin Kishon in ba da su a hannunku.’”

⁸ Barak ya ce, “In kika tafi tare da ni, zan tafi; amma in ba ki zo tare da ni ba, ba zan tafi ba.”

⁹ Debora ta ce, “To, shi ke nan, zan tafi tare da kai. Amma saboda yadda ka dauki wannan batun, darajar ba za ta zama taka ba, gama UBANGIJI zai ba da Sisera a hannun mace.” Saboda haka Debora ta tafi tare da Barak zuwa Kedeshe, ¹⁰ a can Barak ya kira Zebulun da Naftali. Mutum dubu goma suka kuma bi shi, Debora kuma tana tare da shi.

¹¹ To, Heber Bakene ya riga ya bar Keniyawa, zuriyar Hobab, dan’uwan† matar Musa, ya kafa tentinsa wajen babban itace a Za’anannim kusa da Kedeshe.

¹² Sa’ad da aka gaya wa Sisera cewa Barak dan Abinowam ya haura zuwa dutsen Tabor, ¹³ sai Sisera ya tattara keken yakinsa na karfe dari tara wuri daya da dukan mutanen da suke tare da shi daga Haroshet Haggoyim zuwa Kogin Kishon.

¹⁴ Sa’an nan Debora ta ce wa Barak, “Je ka! Wannan ita ce ranar da UBANGIJI ya ba da Sisera a hannunka. Ba UBANGIJI ya riga ya sha gabanka?” Saboda haka Barak ya gangara zuwa Dutsen Tabor, da mutum dubu goma biye da shi.

¹⁵ Da matsowar Barak, UBANGIJI ya murkushe Sisera da dukan sarakunansa da mayakansa da

---

† 4:11 Ko kuwa baban

takobi, Sisera kuwa ya gudu da kafa ya bar keken yakinsa. ¹⁶ Amma Barak ya bi keken yakin da mayakan har Haroshet Haggoyim. Aka karkashe dukan mayakan Sisera ba ko d'ayan da ya tsira.

¹⁷ Amma Sisera, ya tsere da kafa zuwa tentin Yayel, matar Heber Bakene, domin suna da abokantaka da Yabin sarkin Hazor da kuma kabilar Heber Bakene.

¹⁸ Yayel ta fito ta taryi Sisera ta ce masa, "Ranka yā dade, ka shigo, ka shigo ciki. Kada ka ji tsoro." Saboda haka ya shiga cikin tentinta, sai ta rufe shi da bargo.

¹⁹ Sai ya ce, "Ina rokonki, ki ba ni ruwa in sha, ina jin kishirwa." Sai ta buɗe salkar madara, ta ba shi ya sha, sai ta kuma rufe shi.

²⁰ Ya ce mata, "Ki tsaya a kofar tenti, in wani ya zo ya tambaye ki, 'Akwai wani a nan?' Ki ce masa 'a'a.' "

²¹ Amma Yayel, matar Heber, ta d'auki turken tenti da guduma ta tafi wurinsa da sauri sa'ad da yake barci saboda gajiya. Ta kafa masa turken a gindin kunnensa ta hada shi da kasa, har ya mutu.

²² Sai ga Barak mai bin sawun Sisera, Yayel kuwa ta fito don marabtarsa, ta ce, "Shigo, zan nuna maka mutumin da kake nema." Saboda haka ya shiga ciki tare da ita, sai ga Sisera kwance da turken a gindin kunnensa, matacce.

²³ A ranar Allah ya yi kaca-kaca da Yabin, sarkin Kan'ana a gaban Isra'ila. ²⁴ Isra'ilawa kuwa suka kara karfi gāba da Yabin, sarkin Kan'aniyawa, har suka hallaka shi.

5

Wakar Debora

¹ A wannan rana ce Debora da Barak dan Abinowam suka rera wannan waka.

² “Sa’ad da ‘ya’yan sarki a Isra’ila suka yi jagora, sa’ad da mutane suka niyya su ba da kansu, suna yabon UBANGIJI!

³ “Ya sarakuna, ku ji! Ku saurara, ku masu mulki! Zan yi waka ga UBANGIJI, zan yi waka; zan yi kade-kade ga UBANGIJI, Allah na Isra’ila.

⁴ “Ya UBANGIJI, sa’ad da ka bar Seyir, sa’ad da ka yi tafiya daga kasar Edom, kasa ta girgiza, sammai suka zubo, gizagizai sun zubo da ruwa.

⁵ Duwatsu suka girgizu a gaban UBANGIJI, Wannan na Sinai, a gaban UBANGIJI, Allah na Isra’ila.

⁶ “A zamanin Shamgar dan Anat, a zamanin Yayel, an yashe dukan hanyoyi; matafiye suka bi hanyoyin da suka yi kona-kona.

⁷ Rayuwar kauye* a Isra’ila ta daina, ta daina sai da ni, Debora, na taso, na taso mahaifiya a Isra’ila.

⁸ Sa’ad da suka zafi sababbin alloli, sai ga yaki a kofofin birnin, ba a kuwa ga garkuwa ko māshi

---

* 5:7 Ko kuwa Jarumawa

a cikin mutum dubu arba'in a Isra'ila ba.
9 Zuciyata tana tare da 'ya'yan sarakunan
Isra'ila,
tare da masu niyyar ba da kansu da yardan
rai cikin mutane.
Yabo ya tabbata ga UBANGIJI!

10 "Ku da kuke hawan fararen jakuna,
kuna zama a sirdin barguna,
da ku da kuke tafiya a kan hanya,
ku kula 11 da muryoyin mawaƙa a wuraren
ruwaye.
Suna faɗi ayyukan adalcin UBANGIJI,
ayyukan adalcin mayakansa a Isra'ila.

"Sa'an nan mutanen UBANGIJI
suka gangara zuwa kofofin birni.

12 'Ki farka, ki farka, Debora!
Ki farka, ki farka, ki tā da waƙa!

Ka farka, ya Barak!

Ka ta sa kamammunka gaba, ya ɗan Abi-
nowam.'

13 "Sa'an nan waɗanda aka bari
suka sauko zuwa wajen shugabanni;
mutane na UBANGIJI

suka zo wurina tare da masu karfi.

14 Waɗansu suka zo daga Efraim, waɗanda
ainihinsu daga Amalek ne;
Benjamin yana tare da mutanen da suka bi
ka.

Daga Makir, shugabannin sojoji suka gangaro,
daga Zebulun waɗanda suke rike da sandan
komanda suka fito.

15 'Ya'yan sarautar Issakar suna tare da Debora;
I, Issakar yana tare da Barak,
yana binsa a guje zuwa kwari.

A yankunan Ruben
aka kuma bincike zuciya sosai.

16 Don me kuka tsaya a wutar sansani
don ku ji makiyaya suna kiran garkuna?

A yankunan Ruben
aka yi bincike zuciya sosai.

17 Gilejad ya tsaya gaban Urdun.
Kai kuma Dan, don me ka ka yi ta zama a
wajen jiragen ruwa?

Asher ya ci gaba da kasance a bakin tekun
ya kasance a wuraren zamansa.

18 Mutanen Zebulun sun kasai da rayukansu;
haka ma Naftali a bakin dāgā.

19 "Sarakuna suka zo, suka yi yaƙi;
sarakunan Kan'ana sun yi yaƙi
a Ta'anak a gefen ruwan Megiddo,
amma ba su dāuki azurfa, ko ganimu ba.

20 Daga sama taurari suka yi faɗa,
daga bakin tekuna suka yi yaƙi da Sisera.

21 Kogin Kishon ya kwashe su,
tsohon kogi, kogin Kishon.
Ci gaba raina; ka karfafa!

22 Sa'an nan kofatan dawakai suka kwaƙula,
suna sukuwa, haka dawakansa masu karfi
suke tafiya.

23 Mala'ikan UBANGIJI ya ce, 'Ka la'anci Meroz.'
'Ka la'anci mutanensa sosai,
domin ba su kawo wa UBANGIJI taimako ba,

su kawo wa UBANGIJI taimako a kan masu
karfi ba.'

- 24 "Mafi albarka a ciki mata ta zama Yayel
matar Heber Bakene,
mafi albarka na mata masu zama a alfarma.
- 25 Ya nemi ruwa, ta kuwa ta ba shi madara;
a kwaryar da ta dace da sarakuna ta kawo
masa kindirmo.
- 26 Hannunta ya dauki turken tenti,
da hannunta na dama ta dauko guduma.
Ta bugi Sisera, ta ragargaza kansa,
ta ragargaza ta huda kunnensa.
- 27 A kafafunta ya fadi,
ya fadi; a can ya kwanta.
A kafafunta ya fadi, ya fadi;
a can ya fadi, matacce.
- 28 "Ta taga mahaifiyar Sisera ta leka;
a bayan madogarar kofa ta yi ta ihu,
'Me ya sa keken yakinsa ta dade ba ta dawo ba?
Me ya sa dawakan keken yakinsa ba su dawo
da wuri ba?'
- 29 Mafi hikima cikin 'yan matanta suka amsa
mata,
tabbatacce, ta ci gaba ta ce wa kanta,
- 30 'Ba nema suke su raba ganima ba,
yarinya guda ko biyu wa kowane mutum,
riguna masu launi a matsayin ganima don
Sisera,
riguna masu ado,
riguna masu ado sosai don wuyata,
dukan wannan a matsayin ganima?'

31 “Ta haka bari dukan abokan gābanka su hallaka, ya UBANGIJI!
Amma bari waɗanda suke kaunarka su zama kamar rana sa’ad da ta fito da karfinta.”
Sa’an nan kasar ta sami zaman lafiya shekara arba’in.

6

Gideyon

¹ Isra’ilawa suka sāke yin mugayen ayyuka a gaban UBANGIJI, sai ya ba da su ga Midiyawa shekara bakwai. ² Da Midiyawa suka matsa musu sosai, sai Isra’ilawa suka yi wa kansu mafakai a rammukan duwatsu, kogona da kuma mafaka. ³ Duk lokacin da Isra’ilawa suka yi shuka sai Midiyawa da Amalekawa da waɗansu mutane daga gabashi sukan kai musu hari. ⁴ Sukan yi sansani a kasar sun lalatar da hatsi har zuwa Gaza kuma ba sa barin wani abu mai rai wa Isra’ila, ko tumaki ko shanu ko jakuna. ⁵ Sukan zo da dabbobinsu da tentinsu kamar tarin fāri. Yana da wuya a kidaya yawan mutanen da kuma rakumansu; sukan mamaye kasar don su lalatar da ita. ⁶ Midiyawa suka talauce Isra’ilawa kwarai, har ya sa suka yi kuka ga UBANGIJI don taimako.

⁷ Sa’ad da Isra’ilawa suka yi kuka ga UBANGIJI saboda Midiyawa, ⁸ sai ya aika musu da annabi, wanda ya ce, “Ga abin da UBANGIJI, Allah na Isra’ila ya ce na fitar da ku daga Masar, daga kasar bauta. ⁹ Na kwace ku daga ikon Masarawa da kuma daga dukan hannuwan masu danniya.

Na kore su a gabanku na kuma ba ku kasarsu. ¹⁰ Na ce muku, 'Ni ne UBANGIJI Allahnku; kada ku bauta allolin Amoriyawa, waɗanda kuke zama a kasarsu.' Amma ba ku saurare ni ba."

¹¹ Sai mala'ikan UBANGIJI ya zo ya zauna a karkashin itacen oak a Ofra na Yowash mutumin Abiyezer; inda ɗansa Gideyon yake sussukar alkama a wurin matsin inabi don yā boye daga Midiyawa. ¹² Sa'ad da mala'ikan UBANGIJI ya bayyana wa Gideyon, sai ya ce masa, "UBANGIJI yana tare da kai, jarumi."

¹³ Gideyon ya ce, "Ranka yā daɗe, in UBANGIJI yana tare da mu, me ya sa waɗannan abubuwa suka faru da mu? Ina dukan abubuwan al'ajabinsa waɗanda kakanninmu suka gaya mana game su sa'ad da suka ce, 'Ashe, ba UBANGIJI ne ya fitar da mu daga Masar ba?' Amma yanzu UBANGIJI ya rabu da mu ya kuma sa mu hannun Midiyawa."

¹⁴ Sai UBANGIJI ya juya wajensa ya ce, "Ka je da karfin da kake da shi ka ceci Isra'ila daga hannun Midiyawa. Ba Ni ne nake aikan ka ba?"

¹⁵ Gideyon ya ce, "Amma UBANGIJI,* yaya zan iya ceci Isra'ila? Kabilata ce marar karfi duka a Manasse, kuma ni ne karami a iyalina."

¹⁶ UBANGIJI ya ce, "Zan kasance tare da kai, za ka kuwa fatattake dukan Midiyawa gaba ɗaya."

¹⁷ Gideyon ya ce, "In lalle na sami tagomashi a gabanka, to, ka ba ni wata alamar da ta nuna lalle kai kake magana da ni. ¹⁸ Ina rokonka ka dakata har in komo in kawo maka hadayata in ajiye a gabanka."

---

* **6:15** Ko kuwa Ranka yā daɗe

Sai UBANGIJI ya ce, “Zan jira har ka dawo.”

¹⁹ Sai Gideyon ya shiga ciki, ya gyara 'yar akuya ya dafa, da garin efa ya yi burodi marar yisti. Da ya sa naman a kwando, romon kuma a tukunya, sai ya fito da su waje ya mika masa su a karkashin itacen oak.

²⁰ Mala'ikan Allah ya ce masa, “Ka d'auko naman da burodi marar yisti ka sa su a kan wannan dutse, ka zuba romon a kai.” Gideyon kuwa ya yi haka. ²¹ Da kan sandan da yake a hannunsa, mala'ikan UBANGIJI ya taɓa naman da burodi marar yistin. Sai wuta ta fito daga dutsen ta cinye naman da burodin. Mala'ikan kuwa ya face. ²² Sa'ad da Gideyon ya gane mala'ikan UBANGIJI ne, sai ya ce, “Ya UBANGIJI Mai Iko Duka! Na ga mala'ikan UBANGIJI ido da ido.”

²³ Amma UBANGIJI ya ce masa, “Salama! Kada ka ji tsoro, ba za ka mutu ba.”

²⁴ Saboda haka Gideyon ya gina wa UBANGIJI bagade a can, ya kuma kira shi, UBANGIJI Salama ne. Har wa yau bagaden yana a Ofra ta mutanen Abiyezer.

²⁵ A wannan dare UBANGIJI ya ce masa, “Ka d'auki bijimi na biyu daga garken mahaifinka, wannan mai shekara bakwai.[†] Ka rushe bagaden mahaifinka na Ba'al ka sare ginshikin Ashera[‡] kusa da ita. ²⁶ Sa'an nan ka gina bagade irin[§] da ya dace wa UBANGIJI Allahnka a kan wannan tudu. Ka yi amfani da itacen katakon ginshikin

---

[†] **6:25** Ko kuwa Ka d'auki balagaggen bijimi wanda ya yi girma daga garken mahaifinka   [‡] **6:25** Wato, alamar alliya Ashera; a nan da kuma ko'ina a Mahukunta   [§] **6:26** Ko kuwa ka gina da jerin duwatsu

Ashera da ka sare, ka mika bijiman nan biyu hadaya ta konawa.”

²⁷ Saboda haka Gideyon ya debi bayinsa bakwai ya yi yadda UBANGIJI ya ce masa. Amma saboda yana tsoron iyalinsa da mutanen gari, ya yi haka da dare a maimako da rana.

²⁸ Da safe sa’ad da mutanen garin suka tashi, sai suka tarar an rushe bagaden Ba’al, tare da ginshikin Ashera da yake kusa da shi, duk an sare, bijimi na biyu kuma aka mika hadaya a kan sabon bagaden!

²⁹ Sai suka tambayi junansu, “Wa ya yi wannan?”

Sa’ad da suka bincika a hankali, sai aka fada musu, “Gideyon dan Yowash ne ya yi haka.”

³⁰ Mutanen garin suka ce wa Yowash, “Ka kawo mana danka. Dole ya mutu, domin ya rushe bagaden Ba’al, ya sare ginshikin Asheran da yake tsaye kusa da shi.”

³¹ Amma Yowash ya ce wa taron da suka tayar masa, “Za ku yi hamayya domin Ba’al ne? Kuna kokari ku cece shi ne? Duk wanda ya yi fada saboda shi za a kashe shi kafin safe. In lalle Ba’al allah ne, zai kare kansa sa’ad da wani ya rushe bagadensa.” ³² Saboda haka a ranar suka kira Gideyon, “Yerub-Ba’al,”* suna cewa, “Bari Ba’al ya yi hamayya da shi,” domin ya rushe bagaden Ba’al.

³³ To, dukan Midiyawa, Amalekawa da sauran mutanen gabashi suka hada karfi suka ketare Urdun suka kafa sansani a Kwarin Yezireyel.

---

* **6:32** Yerub-Baal yana nufin bari Ba’al ya yi hamayya.

³⁴ Sa'an nan Ruhun UBANGIJI ya sauko wa Gideyon, ya kuma busa kaho, ya kira mutanen Abiyezer su bi shi. ³⁵ Ya aika manzanni ko'ina a Manasse, yana kiransu su kintsa, haka ma Asher, Zebulun da Naftali, ta haka su ma suka haura su sadu da su.

³⁶ Gideyon ya cewa Allah, "In za ka ceci Isra'ila ta hannuna yadda ka yi alkawari, ³⁷ to, zan shimfida ulu a masussuka, inda safe akwai raba a kan ulun kadai, kasa kuwa a bushe, to, zan san cewa za ka ceci Isra'ila ta hannuna, yadda ka ce." ³⁸ Abin da faru ke nan. Gideyon ya tashi da sassafe kashegari, ya matse ulun ya kakkabe rabar, ruwan ya cika kwarya.

³⁹ Sa'an nan Gideyon ya ce wa Allah, "Kada ka yi fushi da ni. Bari in kara yin wani gwaji kuma da ulun. A wannan lokaci ka sa ulun ya bushe, kasar kuma ta rufu da raba." ⁴⁰ A wannan dare Allah ya yi haka. Ulun ne kadai yake a bushe, amma dukan kasar ta jike da raba.

7

Gideyon ya ci Midiyawa da yaki

¹ Kashegari da sassafe, Yerub-Ba'al (wato, Gideyon) da dukan mutanensa suka kafa sansani a mabulbulan Harod. Sansanin Midiyawa kuma yana arewa da su a kwari kusa da tudu na More.

² Sai UBANGIJI ya ce wa Gideyon, "Mutanen da kake da su sun yi mini yawa da zan ba da Midiyawa a hannunsu. Don kada Isra'ila ta yi mini fahariya cewa karfinta ne ya cece su, ³ ka yi shela ga mutane yanzu cewa, 'Duk wanda ya yi rawan jiki don tsoro, sai ya juya ya bar Dutsen

Gileyad.’ ” Saboda haka mutum dubu ashirin da biyu suka koma, sai mutum dubu goma suka rage.

⁴ Amma UBANGIJI ya ce wa Gideyon, “Har yanzu mutanen sun yi yawa. Ka kai cikin ruwa, in kuma tankaɗe maka su a can. In na ce, ‘Wannan zai tafi da kai,’ to, zai tafi; amma in na ce, ‘Wannan ba zai tafi da kai ba,’ to, ba zai tafi ba.”

⁵ Saboda haka Gideyon ya kai mutanen cikin ruwa. A can UBANGIJI ya ce masa, “Ka ware waɗanda suka tanci ruwa kamar kare daga waɗanda suka durkusa suka sha ruwan.”

⁶ Mutum ɗari uku sun tanci ruwa, dukan sauran kuwa suka durkusa suka sha ruwan.

⁷ Sai UBANGIJI ya ce wa Gideyon, “Da mutum ɗari uku ɗin nan da suka tanci ruwa, zan cece ka in kuma ba da Midiyawa a hannuwanku. Ka bar sauran mutane su tafi kowa zuwa wurinsa.” ⁸ Saboda haka Gideyon ya mai da sauran Isra’ilawa zuwa tentinsu amma ya rike mutum ɗari uku waɗanda suka karɓi guzuri da kaɗonin sauran.

To, sansanin Midiyawa yana kasa da su a kwarin. ⁹ A daren nan UBANGIJI ya ce wa Gideyon, “Tashi ka tafi sansaninsu domin zan ba da su a hannuwanka. ¹⁰ In kana tsoron faɗa musu, sai ka tafi da bawanka Fura ¹¹ ka kuma saurari abin da suke faɗi. Bayan haka za ka sami kaɗin hali ka auka musu.” Saboda haka sai ya tafi tare da Fura bawansa zuwa sansanin. ¹² Midiyawa, Amalekawa da dukan sauran mutane gabashi suka yi sansani a kwari,

kamar fāra. Rakumansu kuma kamar yashi a bakin tekun don sun wuce kirge.

¹³ Gideyon ya iso daidai wani yana faɗa wa wani aboki mafarkinsa, yana cewa, “Na yi mafarki, na ga dunkule burocin sha’ir ya fāɗo a tsakiyar sansanin Midiyawa. Ya bugi tentin da karfin da ya sa tenti ta kife a kasa.”

¹⁴ Abokinsa ya ce, “Ai wannan ba wani abu ba ne fiye da takobin Gideyon ɗan Yowash, mutumin Isra’ila. Allah ya ba da Midiyawa da dukan sansani a hannuwansa.”

¹⁵ Da Gideyon ya ji mafarkin da fassararsa, sai ya yi wa Allah sujada. Ya koma sansanin Isra’ila ya yi kira da karfi ya ce, “Ku tashi! UBANGIJI ya ba da sansanin Midiyawa a hannuwanku.”

¹⁶ Ya raba mutum ɗari uku ɗin kashi uku, ya ba kowannensu kaho da tulu da acibalbal a ciki.

¹⁷ Ya ce musu, “Ku dube ni, ku bi abin da na yi. Sa’ad da na kai sansanin, ku yi daidai abin da na yi. ¹⁸ Sa’ad da ni da dukan waɗanda suke tare da ni muka busa kahoninmu, to, ko’ina a kewayen sansanin sai ku busa naku ku kuma yi ihu, ku ce, ‘Don UBANGIJI da kuma domin Gideyon.’ ”

¹⁹ Gideyon da mutum ɗari da suke tare da shi suka kai sansanin da tsakar dare bayan an sauya matsara. Suka busa kahoninsu, suka farfashe tulunansu da suke hannuwansu. ²⁰ Kungiyoyi uku ɗin nan suka busa kahonin, suka fasa tuluna. Suka ɗauki acibalbal a hannuwansu na hagu da kahonin busawa a hannuwansu na dama, sai suka yi ihu, “Takobi don UBANGIJI da kuma don Gideyon!” ²¹ Yayinda kowannensu ya tsaya a inda yake kewaye da sansanin, dukan

Midiyawa suka fito da gudu, suna kuka yayinda suke gudu.

²² Sa'ad da aka busa kahonin nan d'ari uku sai UBANGIJI ya sa Midiyawa suka yi ta saran juna. Mayakan suka gudu zuwa Bet-Shitta wajen Zerera har zuwa yankin Abel-Mehola kusa da Tabbat. ²³ Aka kira dukan Isra'ilawa daga Naftali, Asher da dukan Manasse, suka kuwa fatattaki Midiyawa. ²⁴ Gideyon ya aiki manzanni zuwa dukan kasar tudu ta Efraim cewa, "Ku gangaro ku yaki Midiyawa ku kwace ruwan Urdun gaba da su har zuwa Bet-Bara."

Saboda haka aka kira dukan mutanen Efraim suka kwace ruwan Urdun har zuwa Bet-Bara. ²⁵ Suka kuma kama shugabannin biyu na Midiyawa, Oreb da Zeyib suka kashe Oreb a dutsen Oreb, Zeyib kuma a wurin matsin ruwa inabin Zeyib. Suka fatattaki Midiyawa suka kawo kawunan Oreb da Zeba wurin Gideyon, wanda yake kusa da Urdun.

8

Zeba da Zalmunna

¹ To, mutanen Efraim suka ce wa Gideyon, "Me ya sa ka yi mana haka? Me ya sa ba ka kira mu lokacin da ka tafi yaki da Midiyawa ba?" Suka zarge shi sosai.

² Amma ya ce musu, "Me na yi da za a iya kwatanta da abin da kuka yi? Ashe, kalar inabin da Efraim ta yi bai fi dukan girbin inabin da Abiyezer suka yi ba? ³ Allah ya ba da Oreb da Zeyib, shugabannin Midiyawa a hannuwanku.

Me na yi da ya fi naku? Da ya faɗi haka sai hankalinsu ya kwanta.”

⁴ Gideyon da mutanensa ɗari uku, sun gaji, duk da haka suka yi ta fafarar, suka zo Urdun suka haye shi. ⁵ Ya ce wa mutanen Sukkot, “Ku ba wa mutanena burodi; sun gaji, har yanzu ina fafarar Zeba da Zalmunna, sarakunan Midiyawa.”

⁶ Amma shugabannin Sukkot suka ce, “Ka kama Zeba da Zalmunna ko ne? Don me za mu ba wa mayakanka burodi?”

⁷ Sai Gideyon ya ce, “Haka ko? To, sa’ad da UBANGIJI ya ba da Zeba da Zalmunna a hannuna, zan tsattsaga jikinku da kayayyuwan jeji.”

⁸ Daga nan ya wuce zuwa Fenuwel ya yi irin rokon nan, amma suka amsa yadda mutanen Sukkot suka yi. ⁹ Saboda haka sai ya ce wa mutanen Fenuwel, “Sa’ad da na dawo da nasara zan rushe wannan hasumiya.”

¹⁰ To, Zeba da Zalmunna suna a Karkor da mayaka wajen dubu goma sha biyar, abin da ya rage ke nan na mayakan gabashi; mayaka masu takobi dubu ɗari da ashirin ne suka mutu.

¹¹ Gideyon ya haura ta hanyar makiyaya, gabas da Noba, da kuma Yogbeha, ya faɗa wa mayakan ta yadda ba su zata ba. ¹² Zeba da Zalmunna, sarakunan biyu na Midiyawa suka tsere, amma ya bi su ya kama, ya fatattaki dukan mayakansu.

¹³ Sa’an nan Gideyon ɗan Yowash ya komo daga yaki ta Hanyar Heres. ¹⁴ Ya kama wani saurayin Sukkot ya tambaye shi, saurayin kuwa ya rubuta masa dukan sunayen shugabanni saba’in da bakwai na Sukkot, da dattawan garin.

¹⁵ Sa'an nan Gideyon ya zo ya ce wa mutanen Sukkot, "To, ga Zeba da Zalmunna, waɗanda kuka yi mini ba'a kuna cewa, 'Ka kama Zeba da Zalmunna ko ne? Me zai sa mu ba mutanenka da suka gaji burodi?' " ¹⁶ Ya kwashe dattawan garin ya koya wa mutanen Sukkot hankali ta wurin hukunta su da kayayyuwan hamada. ¹⁷ Ya rushe hasumiyar Fenuwel ya kuma karkashe mutanen garin.

¹⁸ Sa'an nan ya ce wa Zeba da Zalmunna, "Waɗanne irin mutane ne kuka karkashe a Tabor."

Suka ce, "Mutane kamar ka ne kowane kamar ɗan sarki."

¹⁹ Gideyon ya ce, "Waɗannan 'yan'uwana ne, 'ya'yan mahaifiyata. Muddin UBANGIJI yana a raye, da a ce kun bar su da rai, da ba zan kashe ku ba." ²⁰ Da ya juya wajen Yeter, ɗan farinsa, sai ya ce, "Ka kashe su!" Amma Yeter bai zāre takobinsa ba, domin shi yaro ne kawai kuma yana tsoro.

²¹ Zeba da Zalmunna suka ce masa, "Zo, ka yi da kanka. 'Yadda mutum yake haka karfinsa.'" Ta haka Gideyon ya matso gaba ya kashe su, ya ɗauki kayan ado daga wuyar rakumansu.

Efod na Gideyon

²² Isra'ilawa suka ce wa Gideyon, "Ka yi mulkinmu, kai, ɗanka da jikanka, domin ka cece mu daga hannun Midiyawa."

²³ Amma Gideyon ya ce musu, "Ni, ko ɗana, ba za mu yi mulkinku ba. UBANGIJI ne zai yi mulkinku." ²⁴ Kuma ya ce, "Ina da roko guda ɗaya, cewa kowannenku ya ba ni 'yan

kunne daga rabon ganima.” (Al’adar mutanen Ishmayel ce su sa ’yan kunnen zinariya.)

²⁵ Suka ce, “Za mu yi farin cikin ba ka su.” Saboda haka suka shimfiɗa mayafi, kowanne ya sa ɗan kunne ɗaya daga ganimar. ²⁶ Nauyin ’yan kunnen zinariyar ya kai shekel ɗari goma sha bakwai, ban da kayan ado, abin wuya da tufafin shunayya waɗanda sarakuna Midiyawa suke sawa ko sarkokin da suke wuyar rakumansu.

²⁷ Gideyon ya efod da zinariyar, wanda ya ajiye a Ofra, garinsa. Dukan Isra’ila suka shiga yin karuwanci ta wurin yin sujada a can, ya kuwa zama wa Gideyon da dukan iyalinsa tarko.

Rasuwar Gideyon

²⁸ Da haka Isra’ilawa suka mallaki Midiyawa ba su kuma sāke tā da kai ba. A zamanin Gideyon kasar ta sami zaman lafiya har shekara arba’in.

²⁹ Yerub-Ba’al ɗan Yowash ya koma gida don yā zauna. ³⁰ Yana da ’ya’ya saba’in maza da ya haifa, gama yana da mata da yawa. ³¹ Yana kuma da kwarkwara wadda take Shekem, ita ma ta haifa masa ɗa wanda ya ba shi suna Abimelek. ³² Gideyon ɗan Yowash ya rasu da kyakkyawan tsufa aka kuma binne shi a kabarin Yowash mahaifinsa a Ofra na mutanen Abiyezer.

³³ Ba a daɗe da rasuwar Gideyon ba, sai Isra’ila ta sāke shiga karuwanci suna bauta wa Ba’al. Suka kafa Ba’al-Berit yā zama musu allahnsu ba kuma ³⁴ tuna da UBANGIJI Allahnsu, wanda ya cece su daga hannuwan abokan gābansu a kowane gefe ba. ³⁵ Suka kāsā nuna alheri

ga gidan Yerub-Ba'al (wato, Gideyon) saboda abubuwa masu alherin da ya yi musu.

9

Abimelek

¹ Abimelek ɗan Yerub-Ba'al ya tafi Shekem wurin 'yan'uan mahaifiyarsa, ya ce musu da kuma dukan dangin mahaifiyarsa, ² "Ku tambayi 'yan kasar Shekem, 'Wanne ya fi muku, a sa dukan 'ya'yan Yerub-Ba'al saba'in maza su yi mulkinku, ko dai mutum guda kawai ya yi mulkinku?' Ku tuna, ni jininku ne."

³ Sa'ad da 'yan'uan suka mayar wa 'yan kasar Shekem wannan, sai suka goyi bayan Abimelek, gama sun ce, "Shi ɗan'uanmu ne."

⁴ Suka ba shi shekel saba'in na azurfa daga haikalin Ba'al-Berit, Abimelek kuwa ya yi amfani da shi ya yi hayar 'yan tauri wadanda suka zama masu binsa. ⁵ Sai ya tafi gidan mahaifinsa a Ofra kuma a dutse guda ya kashe 'yan'uwansa, 'ya'yan Yerub-Ba'al. Amma Yotam, autan ɗan Yerub-Ba'al ya tsira ta wurin buya. ⁶ Sa'an nan duka 'yan kasar Shekem da Bet Millo suka taru kusa da babban itacen wajen ginshiki a Shekem don a naɗa Abimelek sarki.

⁷ Sa'ad da aka gaya wa Yotam wannan, sai ya hau Dutsen Gerizim ya yi kira da karfi ya ce, "Ku saurare ni, 'yan kasar Shekem, don Allah ya saurare ku. ⁸ Wata rana itatuwa suka fita don su naɗa wa kansu sarki. Suka ce wa itacen zaitun, 'Ka zama sarkinmu.'

⁹ “Amma itacen zaitun ya ce, ‘In bar mai nawa, wanda da shi ake girmama alloli da mutane, don in zo in yi ta fama da itatuwa?’

¹⁰ “Biye da wannan, sai itatuwan suka ce wa itacen ɓaure, ‘Zo ka zama sarkinmu.’

¹¹ “Amma itacen ɓauren ya ce, ‘In bar kyawawan ‘ya’yana da zakinsu, in zo in yi ta fama da itatuwa?’

¹² “Sa’an nan itatuwan suka ce wa kuringar inabi, ‘Ki zo ki zama sarkinmu.’

¹³ “Amma kuringar ta ce, ‘In bar ruwan inabina, wanda yake faranta zuciyar alloli da mutane, in zo in yi fama da itatuwa?’

¹⁴ “A karshe sai dukan itatuwa suka ce wa itacen kaya, ‘Ka zo ka zama sarkinmu.’

¹⁵ “Itacen kaya ya ce wa itatuwan, ‘In da gaske ne kuke so ku naɗa ni sarkinku, ku zo ku sha inuwana; in ba haka ba, bari wuta ta fito daga itacen kaya ta cinye itacen al’ul na Lebanon!’

¹⁶ “To, da a ce kun yi abin bangirma da aniya mai kyau sa’ad da kuka naɗa Abimelek sarki, da kun nuna wa Yerub-Ba’al da iyalinsa ladabi, da kuma kun yi masa abin da ya cancanci shi, ¹⁷ a yi tunani cewa mahaifina ya yi yaƙi saboda ku, ya yi kasai da ransa don yā cece ku daga hannun Midiyawa ¹⁸ (amma ga shi yau kun tayar wa iyalin mahaifina, kuka kashe ‘ya’yansa saba’in a dutse guda, kuka kuma naɗa Abimelek, ɗan baiwa, sarki a kan ‘yan kasar Shekem domin shi ɗan’uwanku ne) ¹⁹ in har kun aikata wannan cikin bangirma da kuma aminci wajen Yerub-Ba’al da iyalinsa a yau, bari Abimelek yā zama farin cikinku, ku kuma nasa! ²⁰ Amma in ba

haka ba, bari wuta ta fito daga Abimelek ya cinye ku, 'yan kasar Shekem da Bet Millo, bari wuta kuma daga wurinku 'yan kasar Shekem da Bet Millo ta cinye Abimelek!"

²¹ Sa'an nan Yotam ya gudu, ya tsere zuwa Beyer ya zauna a can gama yana tsoron dan'uwansa Abimelek.

²² Bayan Abimelek ya yi shekara uku yana mulki a Isra'ila, ²³ sai Allah ya aiko da mugun ruhu tsakanin Abimelek da 'yan kasar Shekem, waɗanda suka ci amanar Abimelek.

²⁴ Allah ya yi haka saboda kisan 'ya'ya saba'in na Yerub-Ba'al, don a dauki fansar jininsu a kan Abimelek dan'uwansu da kuma 'yan kasar Shekem, waɗanda suka taimake shi kisan 'yan'uwansa. ²⁵ Cikin hamayya da shi waɗannan 'yan kasar Shekem suka sa mutane a kan tuddai don su yi kwanton bauna a kan su yi fashi ga duk wanda ya wuce a can, wannan fa ya kai kunnen Abimelek.

²⁶ To, Ga'al dan Ebed ya tafi tare da 'yan'uwansa zuwa Shekem, 'yan kasarta kuwa suka dogara da shi. ²⁷ Bayan sun tafi gonaki suka tattara inabi suka matse su, sai suka yi biki a haikalin allahnsu. Yayinda suke ci da sha, sai suka la'anci Abimelek. ²⁸ Sa'an nan Ga'al dan Ebed ya ce, "Wane ne Abimelek, kuma wane ne Shekem, da za mu bauta masa? Shi ba dan Yerub-Ba'al ba ne, kuma ba Zebul ne mataimakinsa ba? Ku bauta wa mutanen Hamor, mahaifin Shekem! Me ya sa za mu bauta wa Abimelek? ²⁹ Da a ce waɗannan mutane suna a karkashina mana! Da zan hambarar da shi. In ce wa Abimelek, 'Ka tara dukan mayakanka!' "

³⁰ Sa'ad da Zebul gwamnar birnin ya ji abin da Ga'al dan Ebed ya ce, sai ya fusata. ³¹ Asirce sai ya aiki manzanni wajen Abimelek, yana cewa, "Ga'al dan Ebed da 'yan'uwansa sun zo Shekem suna kuma zuga birnin sun tayar maka. ³² To, in dare ya yi, sai ka zo da mutanenka ku yi kwanto a filaye. ³³ Kashegari da safe, sai ku tashi ku fāda wa birnin. Sa'ad da Ga'al da mutanensa suka fāda maka, sai ka yi abin da ka iya yi da su."

³⁴ Saboda haka Abimelek da dukan mutanensa suka tashi da dare suka buya kusa da Shekem a kungiyoyi hudu. ³⁵ To, Ga'al dan Ebed ya riga ya fita waje yana tsaye a kofar birni daidai Abimelek da mayakansa suka fito daga inda suka buya.

³⁶ Sa'ad da Ga'al ya gan su, sai ya ce wa Zebul, "Duba, ga mutane suna gangarowa daga kan duwatsu!"

Zebul ya ce, "Kana daukan inuwan duwatsu kana ce mutane."

³⁷ Amma Ga'al ya sāke magana ya ce, "Duba, mutane suna gangarowa daga tsakiyar filaye, kuma wata kungiya tana zuwa daga wajen itacen masu duba."

³⁸ Sa'an nan Zebul ya ce masa, "Ina bakin da ka yi din, kai da ka ce, 'Wane ne Abimelek da za mu bauta masa.' Ba mutanen ne ka yi musu ba'a ba? Fita, ka yake su mana!"

³⁹ Saboda haka Ga'al ya fito da 'yan kasar Shekem suka yaƙi Abimelek. ⁴⁰ Abimelek ya kore shi, mutane da yawa suka ji ciwo a yaƙin,

har zuwa kofar birnin. ⁴¹ Abimelek ya za-una a Aruma, Zebul kuwa ya kori Ga'al da 'yan'uwansa daga Shekem.

⁴² Kashegari mutanen Shekem suka tafi gonaki, aka kuwa gaya wa Abimelek. ⁴³ Saboda haka ya dauki mutanensa, ya raba su kungiya uku, sa'an nan ya yi kwanto a gonakin. Sa'ad da ya ga mutanen suna fitowa daga birni, sai ya yi wuf ya fāda musu. ⁴⁴ Abimelek da kungiyoyin da suke tare da shi suka yi maza suka yi tsaya a kofar birnin. Sa'an nan kungiyoyi biyu suka ruga suka fāda wa waɗanda suke a gonaki suka karkashe su. ⁴⁵ Dukan yinin, Abimelek ya matsa yaƙi da birnin sai da ya cinye ta ya kuma kashe mutanenta. Sa'an nan ya hallaka birnin ya barbaza gishiri a kanta.

⁴⁶ Da jin haka, sai 'yan kasa a hasumiyar Shekem suka shiga wurin mafaka a hankalin El-Berit. ⁴⁷ Da Abimelek ya ji dukan mutanen hasumiyar Shekem sun taru a can, ⁴⁸ sai Abimelek da dukan mutanensa suka haura zuwa Dutsen Zalmon. Sai ya dauki gatari ya sassare waɗansu rassa, waɗanda ya sa a kafadunsa. Ya umarci mutanen da suke tare da shi ya ce, "Sauri, ku yi abin da kuka ga na yi!" ⁴⁹ Saboda haka mutanen suka sassare rassan itatuwa suka bi Abimelek. Suka tattara su a jikin mafakar suka kuma cinna mata wuta a kan mutanen da suke a ciki. Ta haka dukan mutanen da suke cikin hasumiyar Shekem, wajen maza da mata dubu ɗaya suka mutu.

⁵⁰ Biye da wannan Abimelek ya tafi Tebez, ya kewaye ta ya kuma cinye ta da yaƙi. ⁵¹ A

cikin birnin, akwai wata hasumiya mai karfi, inda dukan maza da mata, dukan mutanen birnin, suka buya. Suka kulle kansu, suka kuma hau rufin hasumiyar. ⁵² Abimelek ya je wajen hasumiya ya kuma auka mata. Amma da ya yi kusa da kofar hasumiyar don yā cinna mata wuta, ⁵³ sai wata mata ta saki ɗan dutsen nika a kan Abimelek ta fasa kokon kansa.

⁵⁴ Da sauri ya kira mai rikon masa makami ya ce, “Zaro takobinka ka kashe ni, don kada a ce ‘Mace ce ta kashe shi.’” Saboda haka bawansa ya soke shi, ya mutu. ⁵⁵ Sa’ad da Isra’ilawa suka ga Abimelek ya mutu, sai suka tafi gida.

⁵⁶ Ta haka Allah ya sāka muguntar da Abimelek da ya yi wa mahaifinsa ta wurin kisan ‘yan’uwansa saba’in. ⁵⁷ Allah kuma ya sa muguntar mutanen Shekem suka koma kansu. La’anar Yotam ɗan Yerub-Ba’al kuma ta kama su.

10

Tola

¹ Bayan zamanin Abimelek, sai Tola ɗan Fuwa ɗan Dodo daga Issakar ya tashi don yā ceci Isra’ila. Yana zama a Shamir a kasar tudu ta Efraim. ² Ya shugabanci Isra’ila shekara ashirin da uku sa’an nan ya mutu, aka kuma binne shi a Shamir.

Yayir

³ Bayansa kuma sai Yayir daga Gilead, wanda ya shugabanci Isra’ila shekara ashirin da biyu. ⁴ Yana ‘ya’ya talatin, waɗanda suke hawan jakuna talatin. Sun shugabanci birane talatin a

Gileyad, har wa yau ana ce da biranen Hawwot Yayir.* ⁵ Sa'ad da Yayir ya mutu, sai aka binne shi a Kamon.

Yefta

⁶ Isra'ilawa suka sāke yin mugayen ayyuka a gaban UBANGIJI. Suka shiga bautar Ba'al da Ashtarot, da kuma allolin Aram, allolin Sidon, allolin Mowab, Ammonawa da kuma allolin Filistiyawa. Kuma domin Isra'ilawa sun bar UBANGIJI ba su kara bauta masa ba, ⁷ sai ya fusata da su. Ya sayar da su ga hannun Filistiyawa da Ammonawa, ⁸ wadanda suka fatattake su a shekarar suka kuma ragargaza su. Shekara goma sha takwas suka yi ta danne dukan Isra'ilawan da suke gabashin Urdun a Gileyad, kasar Amoriyawa. ⁹ Ammonawa su ma suka haye Urdun domin su yi yaki da Yahuda, Benyamin da kuma gidan Efraim; Isra'ila kuwa suka kasance cikin wahala kwara da gaske. ¹⁰ Sa'an nan Isra'ilawa suka yi kuka ga UBANGIJI, suka ce, "Mun yi maka zunubi, mun bar Allahnmu muka shiga bautar Ba'al."

¹¹ UBANGIJI ya ce, "Sa'ad da Masarawa, Amoriyawa, Ammonawa, Filistiyawa, ¹² Sidoniyawa, Amalekawa da kuma mutanen Mawon suka wulakanta ku kuka kuwa yi mini kuka, ban cece ku daga hannunsu ba? ¹³ Amma kuka bar ni kuka bauta wa wadansu alloli, saboda haka ni ma ba zan kara cece ku ba. ¹⁴ Ku tafi ku yi wa allolin da kuka zaɓa. Bari su cece ku sa'ad da kuke cikin wahala!"

---

* **10:4** Ko kuwa ana ce da su mazaunan Yayir

¹⁵ Amma Isra'ilawa suka ce wa UBANGIJI, "Mu dai mun yi zunubi. Ka yi da mu abin da ka ga dama, amma muna rokonka ka cece mu a yanzu." ¹⁶ Sa'an nan suka zubar da allolin nan daga cikinsu suka bauta wa UBANGIJI. UBANGIJI kuwa bai kara daure da azabar da Isra'ila suke sha ba.

¹⁷ Sa'ad da aka kira Ammonawa su yi damarar yaki, sai su kuma kafa sansani a Gilejad, Isra'ilawa kuwa suka tattaru suka kafa sansani Mizfa. ¹⁸ Shugabannin mutanen Gilejad suka cewa juna, "Duk wanda zai fara fāda wa Ammonawa shi zai zama shugaban duk waɗanda suke zama a Gilejad."

11

¹ Yefta mutumin Gilejad, jarumi ne kwari. Mahaifinsa ne Gilejad; mahaifiyar kuwa karuwa ce. ² Matar Gilejad ta haifa masa 'ya'ya maza, kuma sa'ad da suka yi girma, sai suka kore Yefta, suka ce "Ba ka da gādo a cikin iyalinmu, domin kai ɗan wata mace ce." ³ Saboda haka Yefta ya tsere daga 'yan'uwansa ya zauna a kasar Tob, inda waɗansu 'yan iska suka kewaye shi suka bi shi.

⁴ Ana nan, sa'ad da Ammonawa suka kai wa Isra'ilawa hari, ⁵ dattawan Gilejad suka je suka nemo Yefta daga kasar Tob. ⁶ Suka ce masa, "Ka zo ka zama mana shugaba, don mu yaki Ammonawa."

⁷ Yefta ya ce musu, "Ba kun ki ni kuka kuma kore ni daga gidan mahaifina ba? Me ya sa kuke zuwa wurina yanzu sa'ad da kuke cikin wahala?"

⁸ Mutanen Gileyad suka ce masa, “Duk da haka, muna juyo wajenka yanzu, ka zo tare da mu mu yaƙi Ammonawa, za ka kuma zama shugaban duk wanda yake zama a Gileyad.”

⁹ Yefta ya ce, “A ce kun dawo da ni in yaƙi Ammonawa, UBANGIJI kuwa ya ba da su a hannuna, zan zama shugabanku?”

¹⁰ Dattawan Gileyad suka ce, “UBANGIJI ne shaidanmu; za mu yi duk abin da ka ce.”

¹¹ Saboda haka Yefta ya tafi tare da dattawan Gileyad, mutanen kuwa suka naɗa shi shugabansu da kuma sarkinsu. Ya kuwa maimaita dukan maganarsa a gaban UBANGIJI a Mizfa.

¹² Sa’an nan Yefta ya aiki jakadu zuwa wurin sarkin Ammonawa su tambaya, “Me ya haɗa ka da ni, da ka kawo wa ƙasata yaƙi?”

¹³ Sarkin Ammonawa ya ce wa jakadu, “Sa’ad da Isra’ilawa suka fito daga Masar, sun ƙwace mini kasa tun daga Arnon zuwa Yabbok, har zuwa Urdun. Yanzu ka mayar mini ita cikin salama.”

¹⁴ Yefta ya sāke aikan jakadu wurin sarki,
¹⁵ yana cewa,

“Ga abin da Yefta yake faɗi, Isra’ila ba tā ƙwace ƙasar Mowab ko ta Ammonawa ba.

¹⁶ Amma sa’ad da suka bar Masar, Isra’ila ta bi ta hamada zuwa Jan Teku* har suka zo Kadesh.

¹⁷ Sa’an nan Isra’ila ta aiki jakadu zuwa ga sarkin Edom cewa, ‘Ka ba mu izini mu ratsa ƙasarka,’ amma sarkin Edom bai saurara ba. Suka kuma aika wa sarkin Mowab, shi ma ya ƙi. Saboda haka Isra’ila ta zauna a Kadesh.

---

* **11:16** Da Ibraniyanci Yam Suf; wato, Tekun Iwa.

18 “Daga can suka ci gaba ta hamada, suka zaga kasashen Edom da Mowab, suka wuce ta gabashin kasar Mowab, sa’an nan suka yi sansani a d’aya gefen Arnon. Ba su shiga yankin Mowab ba, gama Arnon ce iyakarta.

19 “Sa’an nan Isra’ila ta aiki jakadu zuwa ga Sihon sarkin Amoriyawa, wanda yake mulki a Heshbon, ta ce masa, ‘Ka bar mu mu ratsa kasarka mu wuce zuwa wurinmu.’ 20 Sihon dai, bai amince da Isra’ila su ratsa kasarsa ba. Ya tattara dukan mutanensa suka yi sansani a Yahza suka kuwa yaki Isra’ila.

21 “Sa’an nan UBANGIJI, Allah na Isra’ila, ya ba da Sihon da dukan mutanensa a hannun Isra’ila, suka kuwa ci nasara a kansu. Isra’ila ta kwace dukan kasar Amoriyawa da suke zaune a kasar, 22 suka kwace dukan yankin Amoriyawa tun daga kasar Arnon zuwa Yab-bok, daga hamada har zuwa Urdun.

23 “To, da yake UBANGIJI, Allah na Isra’ila, ya kori Amoriyawa a gaban mutanensa Isra’ila, wane ‘yanci kake da shi da za ka karbe ta? 24 Ba za ka karfi abin da allahnka Kemosh ya ba ka ba? Haka mu ma, duk abin da UBANGIJI Allahnmu ya riga ya ba mu, za mu mallake shi. 25 Ka fi Balak dan Ziffor, sarkin Mowab ne? Ka taɓa ji ya yi hamayya da Isra’ila ko yā yi yaki da su? 26 Shekara d’ari uku Isra’ilawa suka yi zamansu a Heshbon, Arower da kauyukan kewayenta da dukan biranen da suke gefen Arnon. Me ya sa ba ka karbe su a lokacin ba? 27 Ban yi maka laifi ba, amma kana musguna mini ta wurin kawo mini hari. Bari

UBANGIJI yā zama Alkali, yā yanke hukunci tsakani Isra'ilawa da Ammonawa."

²⁸ Duk da haka sarkin Ammonawa bai kula da sakon da Yefta ya aika ba.

²⁹ Sa'an nan Ruhun UBANGIJI ya sauko wa Yefta. Sai ya haye Gileyad da Manasse, ya ratsa ta Mizfa zuwa Gileyad, daga can kuma ya kai wa Ammonawa hari. ³⁰ Yefta kuwa ya yi wa'adi da UBANGIJI ya ce, "In ka ba da Ammonawa a hannuwana, ³¹ duk abin da ya fara fitowa daga kofar gidana don yā tarye ni, sa'ad da na komo daga yaki da Ammonawa, zai zama na UBANGIJI, zan mika shi hadaya ta konawa."

³² Sa'an nan Yefta ya haye zuwa wajen Ammonawa don yaki da su. UBANGIJI kuwa ya ba da su a hannuwansa. ³³ Ya hallaka birane ashirin tun daga Arower zuwa yankin Minnit, har zuwa Abel-Keramim. Haka Isra'ila ta cinye Ammonawa kaf.

³⁴ Sa'ad da Yefta ya komo gida a Mizfa, wa ya fito yā tarye shi, 'yarsa tilo, tana rawa kidin ganguna! Ita ce kadai 'yarsa. Ban da ita ba shi da da ko 'ya. ³⁵ Da ya gan ta, sai ya yayyage tufafinsa ya yi kuka ya ce, "Kaito! 'Yata! Kin karya mini gwiwa, kuma na lalace, domin na yi wa'adi ga UBANGIJI da ba zan iya in karya ba."

³⁶ Ta ce, "Mahaifina, idan ka riga ka yi wa UBANGIJI magana, sai ka yi da ni yadda ka yi alkawari, da yake UBANGIJI ya dauka maka fansa a kan Ammonawa." ³⁷ Sai ta kuma ce, "Sai dai, ka biya mini wannan bukata guda. Ka ba ni wata biyu in yi ta yawo da ni da kawayena a kan

duwatsu mu yi makoki, domin ba zan yi aure ba.”

³⁸ Ya ce mata, “Ki tafi,” Ya bar ta tă tafi har wata biyu. Ita da ‘yan matan suka tafi a kan duwatsu suka yi ta makoki domin ba za tă taba aure ba. ³⁹ Bayan watanni biyu dīn sai ta komo wurin mahaifinta ya kuwa yi da ita yadda ya yi wa’adi. Ita kuwa ba tă taba san namiji ba.

Wannan ya zama al’ada a Isra’ila, ⁴⁰ cewa kowace shekara ‘yan mata sukan fita kwana hudu don yin bikin tunawa da ‘yar Yefta mutumin Gileyad.

12

Yefta da Ephraim

¹ Mutanen Ephraim suka tattaro mayakansu, suka haye zuwa Zafon suka cewa Yefta, “Don me ka tafi ka yaƙi Ammonawa ba ka gayyace mu ba? Za mu kone gidanka a kanka.”

² Yefta ya ce, “Ni da mutanena mun yi ta jayayya sosai da Ammonawa, ko da yake na kira ku, amma ba ku cece ni daga hannuwansu ba.

³ Da na ga ba za ku taimake ni ba, sai na yi kasai da raina na kuwa haye don in yaƙi Ammonawa, UBANGIJI kuwa ya ba ni nasara a kansu. To, don me kuka zo yau don ku yake ni?”

⁴ Sa’an nan Yefta ya tara mutanen Gileyad wuri guda ya kuma yaƙi Ephraim. Mutanen Gileyad suka fatattake su domin mutanen Ephraim sun ce, “Ku Mutanen Gileyad masu neman mafaka ne cikin Ephraim da Manasse.” ⁵ Mutanen Gileyad suka kwace mashigan Urdun masu zuwa Ephraim,

duk sa'ad da wani daga Efraim da ya tsira ya ce, "Bari in haye," sai mutane Gileyad su ce "Kai mutumin Efraim ne?" In ya ce, "A'a," ⁶ sai su ce, "To, ka ce, 'Shibbolet.'" In ya ce, "Sibbolet," saboda ba sa iya faɗin kalmar daidai, sai su kama shi su kashe a mashigan Urdun. Aka kashe mutanen Efraim dubu arba'in da biyu a ta haka.

⁷ Yefta ya shugabanci Isra'ila shekara shida. Sa'an nan Yefta mutumin Gileyad ya mutu, aka kuwa binne shi wani gari a Gileyad.

Ibzan, Elon da Abdon

⁸ Bayansa, Ibzan mutumin Betlehem, ya shugabanci Isra'ila. ⁹ Yana 'ya'ya maza talatin da 'ya'ya mata talatin. Ya ba da auren 'ya'yansa mata ga waɗanda ba daga dangi ba, ga 'ya'yansa maza kuwa ya kawo 'yan mata talatin su zama matansu waje da danginsa. Ibzan ya shugabanci Isra'ila shekara bakwai. ¹⁰ Sa'an nan Ibzan ya mutu, aka kuwa binne shi Betlehem.

¹¹ Bayansa, Elon mutumin Zebulun, ya shugabanci Isra'ila shekara goma. ¹² Sa'an nan Elon ya mutu, aka kuwa binne shi a Aiyalon a kasar Zebulun.

¹³ Bayansa, Abdon ɗan Hillel, daga Firaton, ya shugabanci Isra'ila. ¹⁴ Yana da 'ya'ya maza arba'in da 'yan taɓa kunne talatin, waɗanda suka hau jakuna saba'in. Ya shugabanci Isra'ila shekara takwas. ¹⁵ Sa'an nan Abdon ɗan Hillel ya mutu, aka kuwa binne shi a Firaton a Efraim, a kasar tudu ta Amalekawa.

13

Haihuwar Samson

¹ Isra'ilawa suka sãke yin mugayen ayyuka a gaban UBANGIJI, saboda haka ya ba da su a hannun Filistiyawa shekara arba'in.

² Akwai wani mutumin Zora, mai suna Manowa, daga kabilar Dan, matarsa kuwa bakararriya ce, ba ta haihuwa. ³ Mala'ikan UBANGIJI ya bayyana gare ta ya ce, "Ga shi ke bakararriya ce ba kya haihuwa, amma za ki yi ciki ki kuma haifi dfa. ⁴ To, sai ki lura kada ki sha ruwan inabi ko wani abu mai sa maye, kada kuma ki ci wani abu marar tsarki, ⁵ gama za ki yi ciki, ki haifi dfa. Aska ba za tã taɓa kansa ba, domin yaron zai zama Banazare, keɓaɓɓe ga Allah tun daga haihuwa, shi ne kuwa zai soma ceton Isra'ilawa daga hannuwan Filistiyawa."

⁶ Sa'an nan matar ta tafi wajen mijinta ta faɗa masa cewa, "Wani mutumin Allah ya zo wurina. Ya yi kama da mala'ikan Allah, yana da bantsoro kwarai. Ban tambaye shi inda ya fito ba, kuma bai gaya mini sunansa ba. ⁷ Sai dai ya ce mini, 'Za ki yi ciki, ki kuma haifi dfa. To, fa, kada ki sha ruwan inabi ko abu mai sa maye kada kuma ki ci abin da yake marar tsarki, gama dɗan zai zama Banazare na Allah tun daga haihuwa har ranar mutuwarsa.' "

⁸ Sai Manowa ya yi addu'a ga UBANGIJI ya ce, "Ya UBANGIJI, ina rokonka, bari mutumin Allahn da ka aiko mana yã sãke zuwa don yã koya mana yadda za mu goyi yaron da za a haifa."

⁹ Allah ya ji Manowa, sai mala'ikan Allah ya sãke zuwa wurin matar yayinda take gona;

amma Manowa mijinta ba ya tare da ita. ¹⁰ Sai matar ta ruga don ta fadfa wa mijinta, ta ce, "Ga shi ya zo! Mutumin da ya bayyana mini ran nan!"

¹¹ Manowa ya tashi ya bi matarsa. Da ya zo wurin mutumin, sai ya ce, "Kai ne wanda ka yi magana da matata?"

Ya ce, "Ni ne."

¹² Saboda haka Manowa ya tambaye shi ya ce, "Sa'ad da maganarka ta cika, me za tã zama dokar rayuwar yaron da kuma aikinsa?"

¹³ Mala'ikan UBANGIJI ya ce, "Dole matarka ta kiyaye duk abin da na riga na gaya mata. ¹⁴ Kada tã ci kowane iri abin da ya fito daga inabi, ba kuwa za tã sha ruwan inabi, ko abu mai sa maye ko ta ci abu marar tsarki ba. Dole tã kiyaye duk abin da na umarce mata."

¹⁵ Manowa ya ce wa mala'ikan UBANGIJI, "Muna rokonka ka jira mu yanka maka ñan akuya."

¹⁶ Mala'ikan UBANGIJI ya ce, "Ko kun sa na tsaya, ba zan ci abincinku ba. Amma in kun shirya hadaya ta konawa, ku mika wa UBANGIJI." (Manowa bai gane cewa mala'ikan UBANGIJI ne ba.)

¹⁷ Sa'an nan Manowa ya sãke tambayi mala'ikan UBANGIJI ya ce, "Mene ne sunanka, don mu girmama ka sa'ad da maganarka ta tabbata."

¹⁸ Ya ce, "Me ya sa kake tambaya sunana? Ai, ya wuce fahimta." ¹⁹ Sa'an nan Manowa ya ñauki ñan akuya, tare da hadaya ta hatsi ya mika wa UBANGIJI a kan dutse. UBANGIJI kuwa ya yi

abin mamaki yayinda Manowa da matarsa suke kallo. ²⁰ Yayinda harshen wuta ya yi sama daga bagaden, sai mala'ikan UBANGIJI ya haura cikin harshen wutar. Da ganin wannan Manowa da matarsa suka fāḍī da fuskokinsu har kasa. ²¹ Da mala'ikan UBANGIJI bai kara bayyana kansa ga Manowa da matarsa ba, sai Manowa ya gane cewa mala'ikan UBANGIJI ne.

²² Ya ce wa matar, "Ba shakka za mu mutu, gama mun ga Allah!"

²³ Amma matar ta ce, "Da UBANGIJI yana nufin kashe mu ne, da ba zai karɓi hadaya ta konawa da hadaya ta hatsi daga hannunmu, ko yā nuna mana dukan waɗannan abubuwa ko abin da ya gaya mana ba."

²⁴ Matar kuwa ta haifi ḍa, aka sa masa suna Samson. Ya yi girma UBANGIJI kuma ya albarkace shi, ²⁵ Ruhun UBANGIJI kuwa ya fara iza shi yayinda yake a Mahane Dan, tsakanin Zora da Eshtawol.

14

Auren Samson

¹ Samson ya gangara zuwa Timna a can ya ga wata daga cikin 'yan mata Filistiyawa. ² Da ya komo, sai ya gaya wa mahaifinsa da mahaifiyarsa ya ce, "Na ga wata mace a Timna; ku auro mini ita ta zama matata."

³ Mahaifinsa da mahaifiyarsa suka ce, "Babu wata karɓaɓɓiyar yarinya a cikin zuriyarku ko cikin dukan mutanenmu ne? Dole ne ka tafi wajen Filistiyawa marasa kaciya ka nemi aure?"

Amma Samson ya ce wa mahaifinsa, “A auro mini ita dai. Ita ta dace da ni.” ⁴ (Iyayensa ba su san cewa wannan daga wurin UBANGIJI ne ba, wanda yake neman hanyar da za a kai wa Filistiyawa hari; gama a lokacin suna mulkin Isra’ila.)

⁵ Sai Samson ya gangara zuwa Timna tare da mahaifinsa da kuma mahaifiyarsa. Da suka yi kusa da gonar inabin Timna, nan da nan sai ga ɗan zaki ya taso ya nufe shi yana ruri. ⁶ Ruhun UBANGIJI kuwa ya sauko masa da ƙarfi, ya sa ya yaga zakin kashi biyu da hannu kamar yadda akan yayyage ɗan akuya. Sai dai bai gaya wa iyayensa abin da ya yi ba. ⁷ Sa’an nan ya gangara ya yi magana da yarinyar, yana kuwa sonsa.

⁸ Daga baya, da ya koma don yā aure ta, sai ya ratse don yā ga gawar zakin. Sai ga taron kudan zuma da zuma a ciki, ⁹ wanda ya sa hannu ya ɗebo yana tafiya yana sha. Sa’ad da ya iso wurin iyayensa, ya ba su zuman, su ma suka sha. Sai dai bai gaya musu cewa ya ɗebo zuman daga gawar zaki ba.

¹⁰ To, mahaifinsa ya gangara don yā ga yarinyar. Samson kuwa ya shirya wata liyafa a can, yadda yake bisa ga al’adar angwaye. ¹¹ Sa’ad da ya bayyana, sai aka haɗa shi abokai talatin.

¹² Sai Samson ya ce, “Bari in yi muku kacici-kacici, in kun ba ni amsa cikin kwana bakwai na wannan biki, zan ba ku riguna lilin talatin da kuma tufafi talatin. ¹³ In kuma ba ku iya ba ni amsar ba, dole ku ba ni rigunan lilin talatin da tufafi talatin.”

Suka ce, “Ka gaya mana kacici-kacicin.”

14 Sai ya ce,
“Daga mai ci, abinci ya fito;
daga mai karfi, abu mai zaki ya fito.”
Har kwana uku ba su iya ba da amsa ba.

15 A rana ta hudu* suka ce wa matar Samson
“Ki rarrashi mijinki yā bayyana mana kacici-
kacicin, ko kuwa mu kone ki da gidan mahaifinki
duka da wuta. Kun kira mu domin ku yi mana
fashi ne?”

16 Sa'an nan matar Samson ta kwanta masa a
jiki tana kuka tana cewa, “Kai makiyina ne, lalle
ba ka kaunata, ka yi wa mutanena kacici-kacici,
amma ba ka gaya mini amsar ba.”

Ya amsa ya ce, “Ban ma bayyana wa mahaifina
ko mahaifiyata ba, to, don me zan bayyana
miki?” 17 Ta yi ta kuka har kwana bakwai na
bikin. Saboda haka a rana ta bakwai sai ya gaya
mata, don ta dame shi. Ita kuwa ta bayyana
kacici-kacicin wa mutanenta.

18 Kafin rana ta fāfā a rana ta bakwai mutane
garin suka ce masa,
“Me ya fi zuma zaki?”

Me ya fi zaki karfi?”

Samson ya ce musu,
“Da ba don kun haɗa baki da matata ba,
da ba za ku san amsar kacici-kacici ba.”

19 Sa'an nan Ruhun UBANGIJI ya sauko masa
da iko. Sai ya fita ya gangara zuwa Ashkelon, ya
kashe mutanensu talatin, ya kwashe kayansu ya
kuma ba da rigunarsu ga waɗanda suka bayyana
kacici-kacicin. Cike da fushi, ya haura zuwa

---

* 14:15 Waɗansu rubuce-rubucen hannu na Seftuwajin da na
Siriya; da na Ibraniyanci suna da bakwai

gidan mahaifinsa. ²⁰ Aka kuma d'auki matar Samson aka ba wa d'aya daga cikin wadanda suka yi masa hidima a bikin.

15

Sakayyar Samson a kan Filistiyawa

¹ Daga baya, a lokacin girbin alkama, Samson ya d'auki d'an akuya ya tafi yā ziyarci matarsa. Sai ya ce, "Zan in shiga dakin matata." Amma mahaifinta ya hana shi shiga.

² Ya ce wa, "Na tabbata ba ka sonta sam-sam, don haka na ba da ita ga abokinka. Ba kanuwarta ta fi kyau ba? Ka d'auke ta a maimako."

³ Samson kuwa ya ce musu, "A wannan lokaci ina da iko in rama a kan Filistiyawa; tabbatacce zan ji musu." ⁴ Saboda haka ya tafi ya kama yanyawa d'ari uku ya d'aura wutsiyoyinsu wutsiya da wutsiya. Sa'an nan ya daure acibalbal a tsakanin ko wadanne wutsiya biyu, ⁵ sai ya sa wa acibalbal wuta, ya saki yanyawan suka shiga gonakin Filistiyawa. Suka kone dammunan hatsi da hatsin da yake tsaye, tare da gonakin inabi da na zaitun.

⁶ Filistiyawa suka yi tambaya suka ce, "Wane ne ya yi wannan abu?" Sai aka ce musu, "Ai, Samson ne surukin mutumin Timna, domin an ba wa abokinsa matarsa."

Saboda haka Filistiyawa suka haura suka je suka kone ta da mahaifinta kurmus da wuta. ⁷ Samson ya ce musu, "Tun da kun aikata wannan, ba zan bari ba har sai na d'au fansa a kanku." ⁸ Ya kuwa fāda musu ya kuma karkashe

su da yawa. Sa'an nan ya gangara ya zauna a kogo a dutsen Etam.

⁹ Filistiyawa suka haura suka yi sansani a Yahuda, suka bazu kusa da Lehi. ¹⁰ Mutanen Yahuda suka ce, "Me ya sa kuka zo mana da yaki?"

Sai suka ce, "Mun zo ne mu kama Samson, a matsayin fursunan yaki, mu yi masa kamar yadda ya yi mana."

¹¹ Sa'an nan mutane dubu uku daga Yahuda suka gangara wajen Samson a kogo a dutsen Etam. Suka ce masa, "Ba ka san cewa Filistiyawa ne suke mulkinmu ba? Me ke nan ka yi mana?"

Ya ce musu, "Na dan yi musu abin da suka yi mini ne."

¹² Suka ce masa, "To, mun zo ne mu daure ka mu kai wa Filistiyawa."

Samson ya ce, "Ku rantse mini ba za ku kashe ni da kanku ba."

¹³ Suka ce, "Mun yarda, za mu dai daure ka mu ba da kai gare su. Ba za mu kashe ka ba." Saboda haka suka daure shi da sababbin igiyoyi biyu, suka saukar da shi daga dutsen. ¹⁴ Yayinda ya zo gab da Lehi, sai Filistiyawa suka sheko a guje da ihu suka nufu shi. Ruhun UBANGIJI kuwa ya sauko da iko a kansa. Igiyoyin da suke daure a hannuwansa kuwa suka zama kamar abin da wuta ta babbaka, suka tsintsinke suka zuba daga hannuwansa. ¹⁵ Da ya samo mukamukin jaki, ya duka, sai ya karkashe mutane dubu daya.

¹⁶ Sa'an nan Samson ya ce, "Da mukamukin jaki

na mai da su jakuna.*
 Da mukamukin jaki
 na kashe mutum dubu.”

¹⁷ Da ya gama magana, sai ya jefar da mukamukin; aka ba wa wannan wuri suna Ramat Lehi.[†]

¹⁸ Saboda kishirwa ta kama shi kwarai, sai ya ce wa UBANGIJI, “Ka ba bawanka wannan babbar nasara. To, sai in mutu da kishirwa, har in shiga a hannun marasa kaciyan nan su kashe ni?” ¹⁹ Sa’an nan Allah ya buɗe wani rami a Lehi, ruwa kuwa ya fito daga ciki. Da Samson ya sha, sai karfinsa ya dawo, ya kuma wartsake. Aka sa wa wannan mabulbula suna En Hakkore,[‡] yana nan a Lehi har wa yau.

²⁰ Samson kuwa ya shugabanci Isra’ila shekara ashirin a zamanin Filistiyawa.

16

Samson da Delila

¹ Wata rana Samson ya tafi Gaza, inda ya ga wata karuwa. Ya shiga wurinta ya kwana. ² Aka gaya wa mutanen Gaza, “Ai, Samson yana a nan!” Saboda haka suka zo suka kewaye wurin suka yi kwanto dukan dare a bakin kofar birni. A daren nan ba su motsa nan da can ba, suna cewa, “Gari yana wayewa za mu kashe shi.”

³ Amma Samson ya yi kwanciyarsa har tsakiyar dare. Sa’an nan ya tashi ya kama kofofin

---

* **15:16** Ko kuwa mai da su tsibi guda ko biyu; Ibraniyanci na kalman nan jaki ya yi kamar ta Ibraniyanci na tsibi. † **15:17** Ramat Lehi yana nufin tudun mukamuki. ‡ **15:19** En Hakkore yana nufin mabulbular mai kira.

birnin, tare da madogarai biyunsu, ya tumbuke, ya aza su a kafafarsa, ya kai su kan dutsen da yake a fuskantar Hebron.

⁴ Bayan dan lokaci, sai ya shiga kaunar wata mace, mai suna Delila a Kwarin Sorek. ⁵ Sai shugabannin Filistiyawa suka tafi wurinta suka ce, "Ki yi kokari ki ga ko za ki rarrashe shi ya nuna miki asirin karfinsa da yadda za mu iya shan karfinsa don mu daura shi mu yi nasara a kansa. Kowannenmu zai ba ki shekel dubu dari daya na azurfa."

⁶ Saboda haka Delila ta ce wa Samson, "Ka fada miki asirin karfinka da yadda za a daura ka a yi nasara a kanka."

⁷ Samson ya ce mata, "In wani ya daura ni da sababbin igiyoyin* da ba su bushe ba, zan zama marar karfi kamar kowa."

⁸ Sa'an nan shugabannin Filistiyawa suka kawo mata sababbin igiyoyi guda bakwai da ba su bushe ba, sai ta daure shi da su. ⁹ Da mutane a boye a cikin daki tare da ita, sai ta yi ihu ta ce, "Samson ga Filistiyawa sun zo su kama ka!" Da jin haka sai ya tsintsinke igiyoyin kamar zaren da ya yi kusa da harshen wuta. Saboda haka asirin karfinsa bai tonu ba.

¹⁰ Sa'an nan Delila ta ce wa Samson, "Ka mai da ni wawiya; ka rufe ni. Yanzu, ka gaya mini yadda za a daure ka."

¹¹ Ya ce, "In wani ya daura ni sosai da sababbin igiyoyin da ba a taɓa amfani da su ba, zan zama marar karfi kamar kowa."

---

* **16:7** Ko kuwa igiyar baka; haka ma a ayoyi 8 da 9.

¹² Saboda haka Delila ta d'auki sababbin igiyoyi ta d'aura shi da su. Sa'an nan, tare da mutane a boye a dakin, ta yi ihu ta ce, "Samson ga Filistiyawa sun zo su kama ka!" Amma sai ya tsintsinke su kamar zare.

¹³ Sa'an nan Delila ta ce, "Har yanzu, ka mai da shashasha, kana mai da ni wawiya kana kuma yin mini karya. Ka gaya mini yadda za a daure ka mana."

Ya ce mata, "In kin yi kitson gashin kaina guda bakwai kika d'aura su da zare kika buga su da akwasha, zan rasa karfi in zama kamar kowa." Saboda haka yayinda yake barci, sai Delila ta yi kitson gashin kansa guda bakwai ta dinka su da zare, ¹⁴ ta kuma† d'aura su da akwasha.

Ta s'ake yin ihu ta ce, "Samson ga Filistiyawa sun zo su kama ka." Ya tashi daga barcinsa ya tumbuke akwashan tare da zaren da aka d'aura gashin kansa da su.

¹⁵ Sa'an nan ta ce masa, "Yaya kake cewa kana sona alhali ba ka yarda da ni ba? Wannan shi ne sau na uku kana mai da ni wawiya kuma ba ka nuna mini asirin karfinka ba." ¹⁶ Da irin wannan fitina ta tsokane shi kwana da kwanaki har sai da ya gaji kamar zai mutu.

¹⁷ Saboda haka sai ya fada mata kome ya ce, "Ba a taɓa sa reza a kaina ba, domin ni Naziri ne keɓaɓɓe ga Allah tun haihuwa. In kuwa an aske kaina, karfina zai rabu da ni, sai in zama kamar kowa."

---

† **16:14** Waɗansu rubuce-rubucen hannu na Seftuwajin; Ibraniyanci "Zan iya idan kin yi kitson gashin kaina guda bakwai su zama zare a daure." ¹⁴ Saboda haka ta

¹⁸ Da Delila ta gane ya gaya mata kome yanzu, sai ta aika sako zuwa ga shugabannin Filistiyawa ta ce, “Ku kara zuwa sau ɗayan nan, ai, ya gaya mini kome.” Saboda haka shugabannin Filistiyawa suka dawo tare da azurfa a hannuwansu.

¹⁹ Bayan ta sa shi ya yi barci a cinyarta, sai ta kira wani ya zo ya aske kitso guda bakwai nan a kansa, aka fara rinjayensa. Karfinsa kuwa ya rabu da shi.

²⁰ Sa'an nan ta yi ihu ta ce, “Samson ga Filistiyawa sun zo su kama ka!”

Sai ya farka daga barci yana tsammani cewa, “Zan fita kamar ɗa in mike jikina.” Amma bai san cewa UBANGIJI ya rabu da shi ba.

²¹ Sa'an nan Filistiyawa suka fize shi, suka kwakule idanunsa suka gangara da shi zuwa Gaza. Da suka daure shi da sarkokin tagulla, sai aka sa shi yana nika a kurkuku. ²² Amma gashi kansa ya fara tohuwa kuma bayan an aske shi.

²³ To, sai Filistiyawa suka taru don su mika hadaya ga Dagon allahnsu su kuma yi biki cewa, “Allahnmu ya bashe abokin gābanmu Samson a hannuwanmu.”

²⁴ Sa'ad da mutane suka gan shi, sai suka yabi allahnsu, suna cewa,
“Allahnmu ya bashe abokin gābanmu
a hannunmu,

wanda ya lalace kasarmu

ya kuma rabanya kisan mutanenmu.”

²⁵ Yayinda suke cikin farin ciki, sai suka yi ihu, suka ce, “Fito mana da Samson yā yi mana wasa.” Saboda haka aka zo da Samson daga kurkuku, shi kuwa ya yi wasa a gabansu.

Sa'ad da suka tsai da shi a tsakanin ginshikai, ²⁶ sai Samson ya ce wa bawan da ya rife hannunsa, "Ka kai ni inda zan taɓa ginshikan da suke ɗauke da wannan haikali, don in jingina a kai." ²⁷ To, haikalin ya cika da mutane maza da mata; dukan shugabannin Filistiyawa kuwa suna a can, a bisan rufin kuwa akwai mutum wajen dubu uku maza da mata suna kallon Samson yana wasa. ²⁸ Sa'an nan Samson ya yi addu'a ga UBANGIJI ya ce, "Ya UBANGIJI Mai Iko Duka, ya Allah ka tuna da ni, ka karfafa ni sau ɗaya nan kadai, ka bar ni da bugu ɗaya kawai in ɗauki fansa a kan Filistiyawa domin idanuna." ²⁹ Sa'an nan Samson ya kai hannuwansa ga ginshikan waɗanda haikalin yake a kai, ya jingina jikinsa, hannunsa dama yana a ɗaya, hannun hagu kuma na ɗayan, ³⁰ Samson ya ce, "Bari in mutu tare da Filistiyawa!" Sa'an nan da dukan karfinsa ya tura haikali ya fāɗa a kan shugabanni da dukan mutanen da suke ciki. Ta haka ya kashe mutane da yawa fiye da yayinda yake da rai.

³¹ Sa'an nan 'yan'uwansa da dukan dangin mahaifinsa suka gangaro don su ɗauke shi. Suka kawo shi suka binne tsakanin Zora da Eshtawol a kabarin Manowa mahaifinsa. Ya yi mulkin Isra'ila shekara ashirin.

17

Gumakan Mika

¹ To, wani mutum mai suna Mika daga kasar tudu ta Ephraim ² ya ce wa mahaifiyarsa, "Shekel dubu ɗaya da ɗari ɗaya na azurfa da aka ɗauka

daga gare ki wanda kuma ji kin furta la'ana a kai, azurfan yana wurina; ni ne na d'auka."

Sa'an nan mahaifiyarsa ta ce, "UBANGIJI yā albarkace ka d'ana!"

³ Sa'ad da ya mayar da azurfa dubu d'aya da d'ari d'aya na shekel wa mahaifiyarsa, sai ta ce, "Na ba da azurfata ga UBANGIJI don d'ana yā sassaka sura yā kuma yi zubin gunki. Zan mayar maka."

⁴ Saboda haka ya mayar da azurfan wa mahaifiyarsa, ita kuwa ta d'auki azurfa d'ari biyu na shekel ta ba wa makeri, wanda ya mai da su sura da kuma gunki. Aka kuwa sa su a gidan Mika.

⁵ To, wannan mutum Mika yana da d'akin gumaka, ya yi efod da wadansu gumaka, ya kuma na d'aya daga cikin 'ya'yansa firist nasa.

⁶ A kwanakin Isra'ila ba ta da sarki; kowa yana yin abin da ya ga dama.

⁷ Wani saurayi Balawe daga Betlehem a Yahuda, wanda yake zama cikin zuriyar Yahuda, ⁸ ya bar garin ya tafi neman inda zai zauna. A hanyarsa* ya zo gidan Mika a kasar tudu ta Efraim.

⁹ Mika ya ce masa, "Daga ina kake?"

Ya ce, "Ni Balawe ne daga Betlehem a Yahuda, ina kuwa neman wurin zauna ne."

¹⁰ Sa'an nan Mika ya ce masa, "Ka zauna tare da ni ka zama mini mahaifi da firist, zan kuwa ba ka azurfa goma na shekel a shekara, tufafinka da kuma abincinka." Sai Balawen ya tafi. ¹¹ Saboda haka Balawen ya yarda ya zauna tare da shi,

---

* **17:8** Ko kuwa Don yin sana'arsa

ɗan saurayin kuwa ya zama kamar ɗaya daga cikin 'ya'yansa. ¹² Sa'an nan Mika ya naɗa Balawen, saurayin kuwa ya zama masa firist ya kuma zauna a gidansa. ¹³ Mika ya ce, "Yanzu na san cewa UBANGIJI zai yi mini alheri, da yake Balawen nan ya zama firist nawa."

18

Mutanen Dan sun zauna a Layish

¹ To, a kwanakin nan Isra'ila ba ta da sarki.

A kwanakin kuwa zuriyar Dan tana neman wurinsu na zama, gama ba su riga sun sami gādo tare da kabilan Isra'ila ba. ² Saboda haka mutanen Dan suka aika jarumawa guda biyar daga Zora da Eshtawol don su leki asirin kasar su kuma bincike ta. Waɗannan mutanen sun wakilci dukan kabilar. Suka ce musu, "Ku je, ku bincike kasar."

Mutanen suka shiga kasar tudu ta Efraim suka zo gidan Mika, inda suka kwana. ³ Sa'ad da suka yi kusa da gidan Mika, sai suka gane muryar saurayin nan Balawe; saboda haka suka shiga wurin suka tambaye shi, "Wa ya kawo ka nan? Me kake yi a nan? Me ya sa kake a nan?"

⁴ Ya gaya musu abin da Mika ya faɗa masa ya ce, "Ya ɗauke ni aiki ya kuma sa in zama masa firist."

⁵ Sa'an nan suka ce masa, "Muna rokonka ka nemi mana nufin Allah don mu sani ko tafiyarmu tana da nasara."

⁶ Firist ya amsa ya ce, "Ku sauka lafiya, gama tafiyarku tana da yardan UBANGIJI."

⁷ Saboda haka mutum biyar dɓin suka tashi suka iso Layish, inda suka ga mutane suna zamansu a huce, kamar Sidoniyawa, ba sa zato ga tsaro. Kuma da yake kasarsu ba ta bukata kome, suna da wadata. Suna kuma nesa da Sidoniyawa, ba sa kuma hulɗa da kowa.

⁸ Da suka komo Zora da Eshtawol, 'yan'uwansu suka tambaye su, "Me kuka gano?"

⁹ Suka ce, "Ku zo mu yake su! Mun ga kasar tana da kyau sosai. Ba za ku yi wani abu ba? Kada ku yi wata-wata, ku je kun mallaki kasar.

¹⁰ Sa'ad da kun kai can, za ku iske mutanen suna zama a sake, kasar kuwa mai faɗi ce wadda Allah ya sa a hannuwanku, kasar da ba ta rasa kome ba."

¹¹ Sai mutane dari shida daga kabilar Dan suka yi damarar yaƙi, suka tashi daga Zora da Eshtawol. ¹² A kan hanyarsu suka kafa sansani kusa da Kiriyat Yeyarim a Yahuda. Shi ya sa a ana kira wurin nan yamma da Kiriyat Yeyarim Mahane Dan* har wa yau. ¹³ Daga can suka tafi kasar tudu ta Efraim suka zo gidan Mika.

¹⁴ Sa'an nan mutum biyar dɓin nan da suka leƙi asirin kasar Layish suka ce wa 'yan'uwansu, "Kun san cewa ɗaya daga cikin gidajen nan yana da efod, waɗansu allolin iyali, siffar da aka sassaka da kuma gunki na zubi? To, kun san abin da za ku yi." ¹⁵ Saboda haka suka juya a wurin suka shiga gidan saurayin nan Balawe a wajen Mika suka gaishe shi. ¹⁶ Mutanen Dan dari shida da suka sha damarar yaƙi suka tsaya

---

* **18:12** Mahane Dan yana nufin Sansanin Dan.

a bakin kofa. ¹⁷ Sai mutum biyar da suka lefi asirin kasar suka shiga ciki suka d'auke gunkin da aka sassaka, efod, sauran allolin gida da kuma gunki na zubi yayinda firist d'ɓn tare da mutane d'ari shida da suka yi d'amarar yaƙi suna tsaye a bakin kofa.

¹⁸ Sa'ad da waɗannan mutane suka shiga gidan Mika suka d'auke gunkin da aka sassaka, efod, sauran allolin gida da kuma gunki na zubi, sai firist ya ce musu, "Me kuke yi?"

¹⁹ Suka ce, "Ka yi shiru! Kada ka ce wani abu. Zo tare da mu, ka zama mahaifinmu da kuma firist. Bai fi maka ka yi wa kabila da kuma zuriya a Isra'ila aikin firist ba, da ka bauta wa iyali guda kawai?" ²⁰ Sai firist ya yi farin ciki. Ya d'auki efod, sauran allolin gida da siffar da aka sassaka ya tafi tare da mutanen. ²¹ Suka sa 'ya'yansu kanana a gaba, dabbobinsu da mallakansu a gabansu, suka juya suka tafi.

²² Sa'ad da suka yi d'ɓn nisa daga gidan Mika, sai aka kira mutanen da suke maƙwabtakar da Mika suka taru suka bi mutanen Dan suka cim musu. ²³ Da suna ihu suna binsu, sai mutanen Dan suka waiga suka cewa Mika, "Mece ce damuwarka da ka kira mutanenka su zo su fāɗa mana?"

²⁴ Ya amsa ya ce, "Kun kwashe allolin da na yi, da kuma firist nawa, kuka tafi. Me kuma nake da shi? Yaya za ku ce, 'Mece ce damuwata?' "

²⁵ Mutanen Dan suka ce, "Kada ka kuskura ka ce kome, in ba haka ba mutanen nan za su harzuka, da kai da iyalinka duka ku rasa rayukanku." ²⁶ Saboda haka mutanen Dan suka

kama hanyarsu, Mika kuwa da ya ga an fi karfinsa, sai ya juya ya koma gida.

²⁷ Sa'an nan suka dauko abin da Mika ya yi, da firist nasa, suka tafi Layish, suka fada wa mutanen da suke zaman lafiya, ransu kuma a kwance. Suka fada musu suka kuma kone birninsu. ²⁸ Ba wanda zai cece su domin suna nesa da Bet-Sidon kuma ba sa hulda da kowa. Birnin yana a kwari kusa da Bet-Rekob.

Mutanen Dan suka sake gina birnin suka zana a can. ²⁹ Suka sa wa birnin suna Dan, wato, sunan kakansu Dan, wanda aka haifa wa Isra'ila, ko da yake a da ana kira birnin Layish. ³⁰ A can mutanen Dan suka kafa wa kansu gumaka, Yonatan dan Gershom, dan Musa,[†] da 'ya'yansa maza firistoci ne na kabilar Dan har lokacin da aka kwashe mutane zuwa bauta. ³¹ Suka ci gaba da amfani da gumakan da Mika ya yi, a duk wannan lokacin gidan Allah yana a Shilo.

19

Balawe da kwarkwararsa

¹ A kwanakin nan Isra'ila ba su da sarki.

To, wani Balawe wanda yake zama a wani lungu na kasar tudu ta Efraim ya dauko wa kansa kwarkwara daga Betlehem cikin Yahuda.

² Amma ba ta yi aminci ba. Ta bar shi ta komo gidan mahaifiyarta a Betlehem, a Yahuda. Bayan ta zauna a can wajen wata hudu, ³ sai mijinta ya je wajenta biko don ya rarashe ta komo. Ya tafi

---

[†] **18:30** Rubutun al'adu na da na Ibraniyanci, da wafansu rubuce-rubucen hannun Seftuwajin da na Bulget; da Nassin Masoretik Manasse

tare bawansa da kuma jakuna biyu. Sai ta shigar da shi gidan mahaifinta, sa'ad da mahaifinta ya gan shi, ya marabce shi da murna. ⁴ Surukinsa, mahaifin yarinyar, ya sha kansa, yā dakata; saboda haka ya dakata tare da shi har kwana uku, yana ci yana sha, yana kuma kwanciya a can.

⁵ A rana ta huɗu suka tashi da sassafe ya kuma yi shiri yā tafi, amma mahaifinta yarinyar ya ce wa surukinsa, “Ka ɗan ci wani abu don ka sami karfi; sa'an nan ka tafi.” ⁶ Saboda haka suka zauna su biyu suka ci suka sha tare. Bayan haka sai mahaifin yarinyar ya ce, “Don Allah ka kwana ka ji wa kanka daɗi.” ⁷ Sa'ad da mutumin ya tashi zai tafi, sai surukinsa ya roke shi, saboda haka ya kwana a wannan dare. ⁸ Da sassafen kashegari rana ta biyar, ya tashi zai tafi, sai mahaifin yarinyar ya ce, “Ka ɗan zauna ka shakata sai rana ta yi sanyi mana!” Saboda haka su biyu suka zauna suka ci abinci tare.

⁹ Sa'ad da mutumin da kwarkwaransa da bawansa, suka tashi don su tafi, surukinsa, mahaifin yarinyar ya ce, “Duba, rana ta kusan fāɗuwa, yamma ta riga ta yi, ka kwana a nan. Ka sāke kwana ka ji wa ranka daɗi. Kashegari da sassafe za ka iya tashi ka kama hanyarka zuwa gida.” ¹⁰ Amma bai so ya sāke kwana a can ba, mutumin ya tashi ya tafi ya bi ta Yebus (wato, Urushalima), tare da jakunansa biyu da aka yi musu shimfiɗa da kuma kwarkwaransa.

¹¹ Sa'ad da suka yi kusa da Yebus dare kuma ya riga ya yi, bawan ya ce wa maigidansa, “Mu dakata a birnin nan na Yebusiyawa mu kwana.”

¹² Maigidansa ya ce, “A’a. Ba za mu shiga birnin baki wafanda mutanensu ba Isra’ilawa ba. Za mu ci gaba zuwa Gibeya.” ¹³ Ya kuma ce, “Zo, mu yi kokari mu kai Gibeya ko Rama mu kwana a dƙaya cikinsu.” ¹⁴ Saboda haka suka ci gaba, rana tana fāduwa sa’ad da suka yi kusa da Gibeya a Benyamin. ¹⁵ A can suka dakata don su kwana, suka tafi suka zauna a dandali birnin, amma wani ya shigar da su gidansa da daren.

¹⁶ A wannan yamma sai ga wani tsoho daga kasar tudu ta Efraim, wanda yake zama a Gibeya (mutane wurin kuwa mutanen Benyamin ne), ya shigo daga wurin aiki a gonaki. ¹⁷ Sa’ad da ya duba ya ga matafiyin a dandalin birnin, sai tsohon ya yi tambaya ya ce, “Ina za ku? Ina kuka fito?”

¹⁸ Balawen ya ce, “Muna fito daga Betlehem a Yahuda za mu wani lungu a kasar tudu ta Efraim inda nake da zama. Na tafi Betlehem a Yahuda, ga shi kuwa yanzu za ni gidan UBANGIJI. Ba wanda ya shigar da ni gidansa. ¹⁹ Muna da kara da abinci don jakunanmu, muna kuma da burodi da ruwan inabi dominmu da bayinka, ni, baiwarka da kuma saurayin nan tare da mu. Ba ma bukatar kome.”

²⁰ Tsohon ya ce, “Na marabce ku a gidana. Bari ni ba ku duk abin da kuke bukata. Kada ku dai kwana a dandali.” ²¹ Saboda haka sai kai shi zuwa gidansa ya ciyar da jakunansa. Bayan sun wanke kafafunsu, sai aka ba su abinci da abin sha.

²² Yayinda suke jin wa kansu daɗi, sai wafansu ’yan iska daga birnin suka kewaye gidan. Suna bubbuga kofar, suna kira tsohon

da yake da gidan suna cewa, “Ka fito mana da mutumin nan a gidanka domin mu yi jima’i da shi.”

²³ Maigidan ya fita waje ya ce musu, “A’a, abokaina, kada ku yi abin kunyan nan. Da yake mutumin nan bakona ne, kada ku yi rashin kunyan nan. ²⁴ Duba, ga ‘yata da ba tā taba sanin namiji ba da kuma kwarkwaransa. Zan fito muku da su a waje yanzu, za ku kuwa iya yin ko mene ne da kuke so da su. Amma wannan mutum, kada ku yi abin kunya.”

²⁵ Amma mutanen ba su saurare shi ba. Saboda haka mutumin ya ba da kwarkwaransa, suka yi mata fyade suka yi lalata da ita dukan dare, gari yana wayewa sai suka bar ta. ²⁶ Da safe matar ta koma gidan da maigidanta yake, ta fāḍī a kofa ta kwanta a can har rana ta yi.

²⁷ Sa’ad da maigidanta ya tashi da safe ya buɗe kofar gidan don yā fita ya ci gaba da tafiyarsa, sai ga kwarkwararsa, ta fāḍī a bakin kofar gidan da hannuwanta a madogarar kofar. ²⁸ Ya ce mata, “Tashi; mu tafi.” Amma ba amsa. Sai ya sa ta a kan jakinsa ya kama hanyar gida.

²⁹ Da ya kai gida, sai ya ɗauki wuka ya yayyanka kwarkwaransa gunduwa-gunduwa, kashi goma sha biyu ya aika da su a ko’ina a Isra’ila. ³⁰ Duk wanda ya gani, sai ya ce, “Ba a taba gani ko yin irin wannan abu ba, tun lokacin da Isra’ilawa suka fito daga Masar. Ku yi tunani wannan! Ku kuma yi la’akari! Ku gaya mana abin da za mu yi!”

20

Isra'ila sun yaki mutanen Benyamin

¹ Sa'an nan dukan Isra'ilawa daga Dan zuwa Beyersheba kuma daga kasar Gilead mutane kamar mutum guda suka fito suka taru a gaban UBANGIJI a Mizfa. ² Shugabanni dukan kabilan mutane na kabilan Isra'ila suka zazzauna a wurarensu a taron jama'ar Allah, mayaƙa dubu ɗari huɗu masu ɗamara da takuba. ³ (Mutanen Benyamin suka ji cewa Isra'ilawa sun haura zuwa Mizfa.) Sa'an nan Isra'ilawa suka ce, "Gaya mana yadda wannan mugun abu ya faru."

⁴ Sai Balawen, mijin matar da aka kashe ya ce, "Ni da kwarkwarata mun zo Gibeya a Benyamin don mu kwana. ⁵ Da dad dare mutanen Gibeya suka bi ni suka kewaye gidan da niyya su kashe ni. Suka yi wa kwarkwarata fyade, har ta mutu. ⁶ Na ɗauki kwarkwarata na yayyanka gunduwa-gunduwa na aika da shi ga kowane yankin gaɗon Isra'ila, domin sun aikata mugu abu da abin kunya a Isra'ila. ⁷ To, dukanku Isra'ilawa, sai ku yi magana ku kuma yanke hukuncinku."

⁸ Dukan mutane suka tashi kamar mutum ɗaya, suna cewa "Ba waninmu da zai tafi gida. Sam, babu ko ɗayanmu da zai koma gidansa. ⁹ Amma yanzu ga abin da za mu yi wa Gibeya. Za mu haura mu faɗa yadda kuri'a ta nunar. ¹⁰ Za mu ɗauko mutum goma a kowane mutum ɗari daga dukan kabilan Isra'ila, da ɗari a dubu, da kuma dubu a dubu goma, domin a tanada wa mayaƙan. Sa'an nan, sa'ad da mayaƙan suka iso Geba a Benyamin, za su yi da su daidai bisa ga

muguntar da suka yi a Isra'ila." ¹¹ Saboda haka dukan mutane Isra'ilawa suka taru suka kuma hadu kamar mutum guda don su fāda wa birnin da yaki.

¹² Kabilan Isra'ila suka aika jakadu a ko'ina a cikin kabilar Benyamin cewa, "Wace irin mugunta ce wannan da kuka aikata?" ¹³ Yanzu fa sai ku fitar da waɗannan 'yan iskan da suka aikata wannan abu na Gibeya don mu kashe su mu kawar da mugunta daga Isra'ila!"

Amma mutanen Benyamin ba su saurari 'yan'uwansu Isra'ilawa ba. ¹⁴ Daga biranensu suka tattaru a Gibeya don su yaki Isra'ilawa. ¹⁵ Nan da nan mutanen Benyamin suka tattara mayaƙa dubu ashirin da shida masu takuba daga biranensu, ban da mayaƙa ɗari bakwai da aka zaɓa daga mazauna a Gibeya. ¹⁶ Cikin dukan mayaƙan nan akwai zaɓaɓɓu mutane ɗari bakwai waɗanda su bahagwai ne, kowanne yana iya harbin gashin guda na kai da majajjawa ba kuskure.

¹⁷ Isra'ila kuwa, ban da Benyamin, sun tara mayaƙa masu takobi dubu ɗari huɗu, dukansu gwanayen yaki ne.

¹⁸ Sai Isra'ilawa suka haura zuwa Betel* suka nemi nufin Allah, suka ce, "Wane ne a cikinmu zai fara fāda wa mutanen Benyamin?"

UBANGIJI ya ce, "Yahuda ce za tā fara."

¹⁹ Kashegari sai Isra'ilawa suka tashi suka kafa sansani kusa da Gibeya. ²⁰ Mutanen Isra'ila suka fita yaki da mutane Benyamin suka kuma

---

* **20:18** Ko kuwa zuwa gidan Allah; haka ma a aya 26.

ja dāgār yaƙi a Gibeya. ²¹ Mutanen Benyamin suka fito daga Gibeya suka kashe mutum dubu ashirin da biyu na Isra'ilawa a dāgār yaƙi a ranar. ²² Amma mutanen Isra'ila suka ƙarfafa juna, suka sāƙe koma inda suka ja dāgā a rana ta farko. ²³ Isra'ilawa suka haura suka yi kuka a gaban UBANGIJI, har yamma, suka nemi nufin UBANGIJI. Suka ce, "Mu sāƙe koma yaƙi da mutanen Benyamin, 'yan'uwanmu?"

UBANGIJI ya ce, "Ku haura ku fāƙa musu."

²⁴ Sai Isra'ilawa suka matsa kusa da Benyamin a rana ta biyu. ²⁵ A wannan lokaci, da mutanen Benyamin suka fito daga Gibeya don su yaƙe su, sai suka sāƙe kashe Isra'ilawa dubu goma sha takwas, dukansu dāuƙe da takuba.

²⁶ Sa'an nan Isra'ilawa, dukan mutane, suka haura zuwa Betel, a can suka zauna suna kuka a gaban UBANGIJI. Suka yi azumi a wannan rana har yamma suka miƙa hadayun ƙonawa da hadayun salama ga UBANGIJI. ²⁷ Isra'ilawa suka nemi nufin UBANGIJI (A kwanakin nan akwatin alkawarin Allah yana can, ²⁸ Finehas dān Eleyazar, dān Haruna, kuwa yana hidima a gabansa.) Suka ce, "Mu sāƙe haura mu yi yaƙi da mutanen Benyamin 'yan'uwanmu, ko a'a?"

UBANGIJI ya ce, "Ku je, gama gobe zan ba da su a hannuwanku."

²⁹ Sa'an nan Isra'ila ta yi kwanto kewayaya da Gibeya. ³⁰ Suka haura su kara da mutanen Benyamin a rana ta uku suka ja dāgā a Gibeya kamar dā. ³¹ Mutanen Benyamin suka fito su same su aka kuma jawo su nesa da birnin. Suka fara karkashe Isra'ilawa kamar dā, har aka

kashe wajen mutum talatin a filaye da kuma a hanyoyi, wadda take zuwa Betel da kuma wadda take zuwa Gibeya. ³² Yayinda mutanen Benyamin suna cewa, "Muna cin nasara a kansu kamar dā," Isra'ilawa kuwa suna cewa, "Mu yi ta jan da baya mu janye su daga birni zuwa kan hanyoyi."

³³ Dukan mutanen Isra'ila suka taso daga wurarensu suka ja dāgā a Ba'al-Tamar, Isra'ilawan da suka yi kwanto a yammancin Geba kuwa suka fito. ³⁴ Sa'an nan jarumai Isra'ila dubu goma suka yi gaba suka kai wa Gibeya hari. Yaki kuwa ya yi zafi har mutane Benyamin ba su san masifa tana dab da su ba. ³⁵ UBANGIJI kuwa ya fatattake mutanen Benyamin a gaban Isra'ila; a ranar kuwa Isra'ilawa sun kashe mutum 25,100 na mutanen Benyamin, dukansu d'auke da takuba. ³⁶ Sa'an nan Benyamin suka ga an ci su.

To, mutanen Isra'ila sun yi ta ja da baya daga mutanen Benyamin domin suna dogara ga waɗanda sa su yi kwanto kusa da Gibeya ne. ³⁷ Mutanen da suke kwanto suka yi wuf suka ruga cikin Gibeya, suka bazu suka kuma karkashe dukan waɗanda suke a birnin. ³⁸ Mutanen Isra'ila sun riga sun shirya da 'yan kwanton cewa su murtuke hayaki daga birnin, ³⁹ a sa'an nan ne mutanen Isra'ila za su juya su fāda wa mutane Benyamin da yaki.

Mutanen Benyamin sun fara karkashe mutum talatin na Isra'ila, sai suka ce, "Muna cin nasara a kansu kamar dā." ⁴⁰ Amma da alamar hayaki ya fara murtukewa daga birnin, sai mutanen

Benyamin suka juya suka ga hayaki yana mur-tukewa ko'ina a cikin birnin zuwa sararin sama. ⁴¹ Sa'an nan mutanen Isra'ila suka juyo musu, mutanen Benyamin kuwa suka tsorata domin sun gane masifa ta zo musu. ⁴² Saboda haka suka tsere a gaban Isra'ila zuwa wajen hamada, amma ba su iya tsere wa yakin ba. Mutanen Isra'ila da suka fito daga cikin birnin suka karkashe su a can. ⁴³ Suka kewaye mutanen Benyamin, suka kore su, suka fatattake su a wajajen Gibeya a gabashi. ⁴⁴ Mutum dubu goma sha takwas na mutanen Benyamin suka mutu dukansu kuwa jarumai ne. ⁴⁵ Da suka juya suka juya suka tsere zuwa wajajen hamada zuwa dutsen Rimmon, Isra'ilawa suka kashe mutum dubu biyar a kan hanyoyi. Suka yi ta matsa wa mutanen Benyamin har zuwa Gidom suka kashe mutum dubu biyu kuma.

⁴⁶ A ranar kuwa mutanen Benyamin dubu ashirin da biyar ne aka kashe, dukansu jarumai. ⁴⁷ Amma mutane dari shida suka juya suka tsere wajajen hamada zuwa dutsen Rimmon, inda suka zauna wata hudu. ⁴⁸ Mutanen Isra'ila suka koma wurin mutanen Benyamin suka kashe dukan wafanda suke a birnin, tare da dabbobi da kome da suka samu. Dukan garuruwan da suka samu sun kone su kaf.

21

Mata don mutanen Benyamin

¹ Mutanen Isra'ila sun riga sun yi rantsuwa a Mizfa cewa, "Ba dayanmu da zai ba da 'yarsa aure ga mutumin Benyamin."

² Sai mutanen suka tafi Betel,* inda suka zauna a gaban Allah har yamma, suna tã da muryoyinsu suna kuka mai zafi. ³ Suka ce, ya UBANGIJI, Allah na Isra'ila, "Me ya sa wannan abu ya faru da Isra'ila? Don me kabila d'aya daga Isra'ila za tã face a yau?"

⁴ Kashegari da sassafe mutane suka gina bagade suka mika hadaya ta konawa da hadaya ta salama.

⁵ Sa'an nan Isra'ilawa suka ce, "Wace kabila ce cikin kabilan Isra'ila ba tã zo taro a gaban UBANGIJI ba?" Gama an yi rantsuwa cewa duk wanda ya kãsa zuwa taro a gaban UBANGIJI a Mizfa lalle a kashe shi.

⁶ To, Isra'ilawa suka yi juyayin 'yan'uwan su, mutanen Benyamin. "Yau an hallaka kabila daga cikin Isra'ila. ⁷ Yaya za mu ba wa waɗanda suka rage mata, da yake mun riga mun yi rantsuwa a gaban UBANGIJI, ba za mu ba su d'aya daga 'ya'yanmu su aura ba?" ⁸ Sa'an nan suka ce, "Wace kabila ce cikin kabilan Isra'ila ba tã zo taro a gaban UBANGIJI a Mizfa ba?" Sai su gane cewa babu wani daga Yabesh Gilead da ya zo sansani don taron. ⁹ Gama da aka yi kidaya mutane, sai aka gane cewa babu wani daga mutanen Yabesh Gilead da yake a can.

¹⁰ Saboda haka sai taron ya umarci jarumai dubu goma sha biyu su je Yabesh Gilead su karkashe waɗanda suke zaune a can, duk da mata da yara. ¹¹ Suka ce musu, "Ga abin da za ku yi. Ku karkashe duk namiji da kowace macen da ta riga ta san namiji." ¹² Suka samu a cikin

---

* **21:2** Ko kuwa zuwa gidan Allah

mutanen da suke zaune a Yabesh Gileiyad mata d'fari hudu da ba su taɓa kwana da namiji ba, suka kwashe su zuwa sansani a Shilo a Kan'ana.

¹³ Sa'an nan dukan taro suka aika wa mutanen Benyamin da suke a Dutsen Rimmon cewa yaƙi ya ƙare, yanzu sai salama. ¹⁴ Saboda haka mutanen Benyamin suka komo a lokacin aka kuma ba su matan Yabesh Gileiyad nan da aka bari da rai. Amma matan ba su ishe su duka ba.

¹⁵ Mutanen kuwa suka yi juyayi saboda mutanen Benyamin, domin UBANGIJI ya yi gibi a cikin kabilan Isra'ila. ¹⁶ Shugabannin taron suka ce, "Da matan Benyamin da aka hallaka, yaya za mu yi da mazan da suka ragu da ba su sami mata ba?" ¹⁷ Suka ce, "Dole mutanen Benyamin da suka ragu su sami gādo, domin kada wata kabila a Isra'ila ta face. ¹⁸ Ba za mu iya ba su 'yan matanmu su zama matansu ba, da yake mu Isra'ilawa mun riga mun yi wannan rantsuwa cewa, 'La'annane ne wanda ya ba da 'yarsa aure ga mutum Benyamin.' ¹⁹ Sai suka tuna, akwai bikin UBANGIJI da sukan yi shekara-shekara a Shilo ya yi kusa. Shilo yana arewancin Betel, kudu da Lebona, gabas da hanyar da take tsakanin Betel da Shekem."

²⁰ Saboda haka suka cewa mutanen Benyamin, "Ku je ku buya a gonakin inabi ²¹ ku lura. Sa'ad da 'yan matan Shilo suka fito waje don su yi rawa, ku fito a guje daga gonakin inabi, kowannenko yā kama wa kansa mata daga cikin 'yan matan Shilo, ku tafi kasar Benyamin. ²² Sa'ad da iyayensu maza ko 'yan'uwansu suka kawo mana ƙara, za mu ce musu, 'Ku yi mana

alheri ku bar su, domin ba mu samo musu mata ba lokacin yaki, ku kuma marasa laifi ne, tun da yake ba ku ba da 'ya'yan matanku gare su ba.' "

²³ Haka mutanen Benyamin suka yi. Yayinda 'yan matan suke rawa, kowane mutum ya kama ɗaya ya yi gaba da ita ta zama matarsa. Sa'an nan suka komo kasar gādonsu suka sāke giggins garuruwan suka kuwa zauna a cikinsu.

²⁴ A lokacin, Isra'ilawa sun bar wurin suka tafi gida zuwa ga kabilansu da zuriyoyinsu, kowane zuwa gādonsa.

²⁵ A kwanakin Isra'ila ba ta da sarki; kowa ya yi abin da ya ga dama.

**Biblica® Budadden Littafi Mai Tsarki,
Sabon Rai Don Kowa™
Hausa: Biblica® Budadden Littafi Mai Tsarki, Sabon
Rai Don Kowa™ (Bible) of Nigeria**

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Hausa

Contributor: Biblica, Inc.

**Biblica® Open Yoruba Contemporary Bible™
Copyright © 2009, 2017 by Biblica, Inc.**

Used with permission. All rights reserved worldwide.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: “Original work available for free at www.biblica.com and open.bible” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this

translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-11-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 16 Nov 2021

18113be6-b3a0-530a-b78f-a25225282250